

YAZARLAR

QƏLƏNDƏR

(Qələndər Xaçınçaylı haqqında)

**(YAZARLAR DƏRNƏYİ)
XII KİTAB**

Bakı - 2020

Layihə rəhbəri : Baş redaktor Zaur Ustac
“QƏLƏNDƏR” (*Qələndər Xaçınçaylı haqqında*)

Bakı, “USTAC.AZ” nəşrləri, 2020, 70 səh.

Kod: 026-04-MZM-14-20-20

İşçi qrup : Redaksiya heyəti - tərtibçilər:

Gülü – Gülüzə Mustafayeva.

Tuncay - Tuncay Mustafayev.

Bu kitab ustac.az və yazarlar.az saytlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər çərçivəsində koronavirus səbəbi ilə dünyasını dəyişmiş yazar Qələndər Xaçınçaylı haqqında müxtəlifi ənənəvi və elektron KİV-də yayımlanmış yazılar əsasında mənbələri göstərilmək və müəllif hüquqları qorunmaq şərti ilə nəşr olunur.

“Yazarlar” jurnalının xüsusi buraxılışı. (QN : 2319)

On ikinci buraxılış – Yazarlar N: 12 (012) 20.10.2020

©Yazarlar.az, 2020.

©Ustac.az, 2020.

©Zaur USTAC, 2020.

İTHAF

*Bu kitab tanınmış şair-publisist, fədakar jurnalist,
“Tərəqqi” medallı, Prezident Təqaiüdçüsü, ömrünün son
günüñə qədər Qarabağa qayıdmaq ümidi ilə yaşayan, yurd
həsrəti ilə yanıb - tutuşan, koronavirus (COVID – 19)
səbəbindən dünyasını dəyişmiş, Qələndər Xaçınçaylinin
əziz xatirəsinə ithaf olunur.*

REDAKSİYA HEYƏTİ

ÖN SÖZ

İlhamının nəbzi Qarabağla döyünən şair...

(Qələndər Xaçınçaylı - 60)

Söz İlahi bir güc, İlahi bir varlıqdır. Bu varlığı ancaq onu dərk edənlər, onu duyanlar, onun Tanrı böyüklüğünə inananlar anlaya bilər. Poeziya ədəbiyyatın şah damarıdır. Ədəbiyyat adlanan məkana hər yazar işiq sala bilmir. Bu məkanın içərisinə daxil olub, özünü görə bilmir. Xoşbəxtlik ondadır ki, çağdaş ədəbiyyatımızda bir-birindən bənzərsiz yazıları ilə minlərlə insan qəlbini fəth edən şairlərimiz, söz adamlarımız var. Onlardan biri də tanınmış şair, yaziçi-publisist **Qələndər Xaçınçaylıdır – Əhmədov Qələndər İsləm oğludur...**

Qələndər Xaçınçaylı – Azərbaycan Yaziçılar Birliyinin və Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü, tədqiqatçı-jurnalist, tanınmış şair - yaziçi, publisistdir, ötən əsrin 80-ci illərində ədəbiyyata gəlmış, onun bu günədək xeyli şeirləri və kitabları oxuculara təqdim olunmuşdur. Respublika mətbuatında müntəzəm olaraq 1981-ci ildən şeir və məqalələrlə çıxış edir. Şeirləri "Ədəbiyyat və incəsənat", "Kommunist", "Bakı", "Savalan", "Azərbaycan pioneri", "Fəryad", "Meydan", "Səs", "Gələcək gün", "Ədalət", "Təzadalar" qəzetlərində, "Azərbaycan", "Ulduz", "Müxbir", "Kənd həyatı", "Göyərçin", "Pioner" jurnallarında ardıcıl olaraq çap edilib. Həmçinin "Gənclik" nəşriyyatının "almanax"larında əsərləri oxuculara təqdim olunub.

Onun ilk kitabı "Qarabağın ağlar gözü" (1998) adlanır. Kitabın tərtibçisi, redaktoru və "Gənc şairin ilk kitabı və ilk söz" ön sözünün müəllifi isə mən olmuşam və bu istedadlı gəncə uğur diləmişəm. Görünür bir tənqidçi kimi zəndimdə

yanılmamışam. İndiyənə qədər Qələndərin bir-birinin ardınca “Qarabağa gedən yollar” (2000), “Dünya mənim söz qalamdır” (2004), “Dərd ürəyimdə mamır bağlayıb” (2006), “Qeyrət qalası” (2007), “Yaza tələsən çicək” (2008), “El ağsaqqalı” – publisistika (2008), “Şərəfli ömür” – (publisistika, 2009), “İkinci ömrümü yaşayıram” (2011), “Gözləmə” (2012), “Ömür mənalı keçəndə” (2012) şeir və poemalardan ibarət kitabları nəşr olunmuş, indi isə ilk nəşr əsəri olan və 20 Yanvar, Qarabağ müharibəsi qəhrəmanlarından bəhs edən çox maraqlı “Güllə işığında” povesti çap prosesindədir və Qələndər Xaçınçayının 60 illik yubileyində oxucularına ərməğanıdır...

Onun kitablarının adlarından da göründüyü kimi Qələndər Xaçınçayının bütün yaradıcılığı Qarabağ prizmasından keçərək hədəflərini ümumi bir çevrədə - vətənpərvərlik və mübarizlik çevrəsində toplayır, bu bölgənin söz mühitindən pərvazlanmış qələm sahibi kimi simurqa çevrilir, öz odunda yanıb-dirilir...

Qələndərin yaradıcılığı həmişə maraqla qarşılanıb, deyim ki, yaradıcılığı ilə bağlı tanınmış ədəbiyyatşunas-alımlar, ictimai-siyasi xadimlər, qələm dostları – şair və jurnalistlər mətbuatda çıxış edərək dəyərli söz demiş, fikir söyləmişlər.

Millət vəkili, tanınmış yazıçı-publisist Aqil Abbas: “Qələndər Xaçınçayının yaradıcılığındakı vətən həsrəti, vətən nisgili əslində gənclərimizə örnek, nümunədir. Şairin kövrək, vətən həsrəti ilə yanın poeziyası var. Onun “Qarabağın ağlar gözü”, “Qarabağa gedən yollar”, “Dünya mənim söz qalamdır”, “Dərd ürəyimdə mamır bağlayıb” kimi kitabları Azərbaycan ədəbiyyatına daxil olan gözəl nümunələrdəndir. Ona tutduğu bu yolda uğurlar arzulayır, yaradıcılığının davamını diləyirəm. Fürsətdən istifadə edərək

gənclərimizə tövsiyə etmək istərdim ki, Qələndər müəllim kimi şairlərin yaradıcılığını mütaliə etsinlər, kitaba, elmə, yaradıcılığa özlərində həvəs yaratsınlar."

Azərbaycan Yaziçılar Birliyinin Qarabağ bölgəsi üzrə sədri, tanınmış şair, alim-ədəbiyyatşunas Ənvər Əhməd: "80-ci illərdə ədəbiyyata gəlmış istedadlı şairlərimizdən biri olan Qələndər Xaçınçayının imzası oxuculara yaxşı tanışdır. Şairin yaradıcılığına nəzər yetirənlər görürlər ki, onun bütün şeirlərinin əsasını vətən dərdi, yurd dərdi, Qarabağ dərdi təşkil edir. Ona bu dərdin sona yetməsini arzulayıram."

Tanınmış şair-tədqiqatçı, filologiya elmlər doktoru İslam Sadiq : "Şair dostum Qələndər Xaçınçayının şeirlərini oxuyub gördüm ki, onun bütün yazılarına misra-misra vətən dərdi, yurd ağrısı, torpaq siziltisi hopub. Əsası da odur ki, Qələndər müəllimin yaradıcılığı ilə yaşamı vəhdət təşkil edir. Sanki onun həyatı yaradıcılığına yansıyıb və orada əks olunub. Mən də Qələndər müəllimin şeirlərini oxuduqca onun ürəyini gözlərimlə görmüşəm və hiss etmişəm ki, doğrudan da, dərdi onun ürəyində mamır bağlıyıb və bu mamırın dərmanı yalnız Qarabağda – Kolanıdadır."

Tanınmış şair Yusif Nəgməkar: "Qələndər müəllimin kitablarında nəcib missiya var. Bu isə ondan ibarətdir ki, şair Qarabağ dərdini sanki hamı tərəfindən ağlayır. Bundan sonrakı kitablarında Qarabağ sevincini əks etdirməsi isə ona ən böyük arzumdur."

Qələndərin jurnalist həmkarı, "Həftə içi" qəzetinin redaktoru, mərhum Ceyhun Nağının fikridir : " Biz Qələndər müəllimlə bir "səngərdəyik". Qələndər müəllim məsuliyyətli insan, məsuliyyətli jurnalistdir. Yaşına baxmayaraq, istənilən faktın arxasında gedən, tapan, yazan və yoruldum deməyən bir insandır. Qələndər müəllim şeirlərində işgalda olan torpaqların taleyindən, övladının sabahından, özünün yerinin

sabah necə qorunmasından narahatlığını ortaya qoyur. Arzu edirəm ki, Qələndər Xaçınçaylı yaxın günlərin birində bu narahatçılıqlardan qurtulmuş olsun."

Qeyd edək ki, şair Qələndər Xaçınçaylı 1980-cı ildən - 37 ildir ki, jurnalist kimi Azərbaycan mətbuatında çalışır. "Fəryad", "Cümhuriyyət", "Meydan", "İcmal", "Ədalət" və digər qəzetlərdə fəaliyyət göstəribdir. Qələndər müəllim hazırda "Həftə içi" qəzetiinin ən fəal, deyərdim ki, ağsaqqal əməkdaşıdır. Günün ən ağırkı, lazımlı, aktual problemlərini əks etdirən, dövlətçiliyimizin marağını qoruyan maraqlı məqalələrin müəllifidir.

Qələndər Xaçınçaylı yaxşı bir jurnalist kimi həmişə ağırkı məqamlara, düşündürücü problemlərə toxunur, mənəvi-əxlaqi dəyərləri qorumağa cəhd edir. Şeir yaradıcılığında da belədir! O, həmişə çalışır ki, mühüm əxlaqi-mənəvi məsələrə toxunsun... Yazılarında səmimidir, milli ruhludur, xəlqidir, təəssübkeşdir... Mənim fikrimcə, ilk növbədə şair cəmiyyətin gözündə şair olmalı və insanların ürəyinə yol taparaq sevilməlidir və yenə də, mənə elə gəlir ki, Qələndər Xaçınçaylı bunu bacarıb, bunu əldə edə bilibdir.

İstedadlı və bacarıqlı bir jurnalist kimi çox müxtəlif yönümlü, müxtəlif səviyyəli mətbuat orqanlarında fəaliyyət göstərmiş, bişə-bişə, istidən soyuğa düşə-düşə, yaradıcılıq mühitinin ab-havsına, mətbəxinə bələd ola-ola qələmi getdikcə cilalanıb, xıltdan, bozluqdan təmizlənib... Xüsusən, Respublikanın ən sayılan, ilk müstəqil qəzetlərindən olan "Ədalət" qəzetindəki fəaliyyəti, Aqil Abbasdan ustad dərsi alması onu püxtələşdirib... İndi isə, uzun illərdir ki, "Həftə içi" qəzetində, mehriban və məsuliyyətli bir kollektivdə çalışır...

Dəyərli ədəbi, ictimai fəaliyyətinə görə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunubdur (2015).

O, bir jurnalist-şair kimi xalqına, ədəbiyyatına, millətinə, dövlətçiliyinə, mətbuatına namusla, gücü çatan qədərində xidmətdədir... Onun şair ömrü, şair xisləti kövrək nəğmələrdən mayalanmış, not almışdır:

Bir kövrək nəğmədir həyatım mənim,
Bir kövrək nəğməylə mən doğulmuşam.
Açıılır hər yana qanadım mənim,
Həyatda bir kövrək nəğmə olmuşam...

Səmimiyyət, saflıq, vətənpərvərlik duyğuları onun şeirlərinin əsas leytmotividir. Bununla yanaşı, Vətən həsrəti, Qarabağ dərdi, yurd niskili şairin yaradıcılığının ana xəttini təşkil edir. Necə deyərlər, sazlı-sözlü Qarabağ torpağında pərvazlanan şair indi yurdundan-yuvasından ayrı vətən ağrlarını çəkə-çəkə yazıb-yaratdır. Onun ədəbi yaradıcılığında səmimiyyət və təbiilik ilk baxışdan özünü göstərir. Şair və yazıcının yazıb-yaratmağı onun gələcəyə baxışıdır, sabaha olan inamıdır. Onun şeirlərində sizilti yoxdur, mübarizə, həyat eşqi, yurda qovuşmaq inamı var.

Yaxşı cəhətlərdən biri də budur ki, Qələndərin yaradıcılığında mövzu kasadlığı, lirikasında isə janr yeknəsəkliyi yoxdur. O, hissi-emosional, polifon şairdir. Ən müxtəlif mövzularda, lirik, satirik, ironik ladda, qoşma-gərəylidan tumuş hecanın müxtəlif növlərində, sərbəstdə, modern şeir formalarında, klassik lirik janrlarda təsirli və gərəkli şeirlər qələmə alır, nəfəsi təngimir, ahəngi tincixmir, lətif bulaq suyu təki axardadır...

Şairlik Allah vergisidir. O, ilk önce sənin içində, qanında, ruhunda olmalıdır. Bu da hər adama qismət olmayan ilahi bir sevgidir. Sanki, ananın bətnində şair doğulursan. Əgər bunlar yoxdursa, şairlikdən söhbət açıb, danışmağına dəyməz. Yeri gəlmışkən qeyd edim ki, ədəbiyyat çox çətin və şərəfli bir sənətdir. O sənətin ağrılara hər adam dözə bilmir, onun yükünü hər adam çəkə bilmir. Çünkü bu ruhla bədən arasında bir vəhdət təşkil edir. Gərək o mənəviyyatı, o varlığı görə biləsən. O ilahi saflığı içə-içə, durula-durula təmizlənə biləsən. Necə ki, dağların təkindən süzülüb axan bulaqlar kimi... Məhz buna görə də, bu gün hər şeir yazan adamın özünü şair adlandırmaşı düzgün deyil. Bir sözlə, hər şeir yazana şair deməzlər. Amma Qələndər Xaçınçaylı bütün varlığı və ruhu ilə şairdir...

Onun qələmi milliliyimizin, dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin möhkəmlənməsinə, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasına xidmət edir... O, şair-jurnalist məsuliyyəti və peşəkarlığının mahiyyətinə varan və əməl edən qələm sahibidir. Onun poeziyasında milli cavabdehlik ruhundan irəli gələn kəskin, prinsipial, tendensiyalı notlar olsa da, mövqeyi pozitivdir, nikbindir, ümidi sarsılmazdır, hadisələrə münasibəti dərğün və etinasız deyil, intensivdir...

Qələndərin "Qoymayırlar yaşamağa" adında bir şeiri var. "Ulduz" jurnalında dərc edilib. Çox şeirində olduğu kimi burada da, onun şair "məni" və ictimai mövqeyi səmimiyyəti və prinsipiallığı ilə özünü göstərir:

Nadanlar baş alıb gedir,
Dünyanı qış alıb gedir.
Ömür qısalıb gedir,
Qoymayırlar yaşamağa
Adam kimi bu dünyani.

...Sabah açmır sabahını,
Heç kəs demir günahını.
Itiriblər Allahını,
Qoymayırlar yaşamağa
Adam kimi bu dünyani.

Qələndər Xaçınçaylinin şeirlərinin məzmunu getdikcə ovxarlanır, daha da bədiiləşir, müdrikləşir, ictimai-sosial motivasiya bu poeziyanın əlamətinə çevirilir, "Ağarmazdı" şeirində olduğu kimi:

Hər adamın saçlarını
El ağartmır,
El ağardan saçları da
Yel qaraltnır.
Misri qılınc paslanmazdı
Koroğlular ölməsəydi.
Vaxtsız saçım ağarmazdı,
Həmzələri görməsəydim...

Səmimiyyət, saflıq, vətənpərvərlik duyğuları onun şeirlərinin əsas leytmotividir. Bununla yanaşı, Vətən həsrəti, Qarabağ dərdi şairin yaradıcılığının ana xəttini, mənəvi qatını təşkil edir...

Bu rəngarəng, məzmunlu və təsirli yazılar silsiləsi, şeir külliyyatları , milli ədəbiyyatımızın bugünüñə verdiyi töhfələr onu tarixən, söz sənətimizin ön sıralarında yer almış Qarabağ ədəbi mühitinin ləyaqətli davamçılarının sırasında qərarlaşdırıa bilmişdir...

Bədii yaradıcılıqla məşğul olan insanlar çox həssas olurlar. Onların qəlbə cicək ləçəyindən də zərif olur. Şair və

yazıcı sevgisi bulaqların və çayların axar suları kimi təmiz və saf ourlar. İncə qəlbli olduqlarına görə hər şey onlara tez təsir edir. Həyatın hər bir çətinliyinə, onun haqsızlığına, əzab-əziyyətinə biganə deyil... Qələndər də beldir, həssasdır, sevgisində də, qəzəbində də... Həyatın şirnliyi də, ağrı-acısı da ona eyni dərəcədə təsir edir və yaxşısı budur ki, o həyatdan, gerçəklilikdən aldığı bütün bu hisslərini poetik ovqatla, səmimiyyətlə, bəzək-düzəksiz şerinə yansıda bilir...

Qələndər bütün məqamlarda Vətənə, torpağı, xalqa, müstəqil dövlətçiliyimizə, milli dəyərlərimizə bağlı qələm sahibidir, ədəbiyyat adamıdır. Kürəyini dağlara dönmüş elə obaya, haqqa-ədalətə söykəyib və "Arxamda dağlar dayanıb. Onlar qoymazlar Məni yıxılmağa..." – deyərək, bu misraların selində 60 yaşına gəlib çatıb...

Qoynunda dünyaya göz açmışam mən,
Ağdam səcdə yerim, qibləgahımdı.
Öz isti yuvamdan perik düşmüşəm,
Qabartı göz yaşım, Xaçın ahımdı,
Babamın məzarı səcdəgahımdı.

Qələndər Xaçınçaylı 1958-ci il, 15 apreldə səcdəgahı bildiyi Qarabağın Kolanı ellərində, Qaraman dağının ətəyində dünyaya gəlib, Qabartı və Xaçın çaylarının sularında cilvələnib, yaşıdları kimi orta və ali təhsil alıb, Bakı Dövlət Universitetini bitirib, əsgərlik çəkib, Neft Daşlarında fəhləlikdən, müəllimlikdən bu günlərinə gəlib... Zəngi həyat təcrübəsi qazanıb... Qəlbi yurd yanğısı ilə alışib-yanan bu şairin indi 60 illik yubileyidir...

Qələndər Xaçınçaylı sənətin bu sırlarınə, mahiyyətinə, kredosuna bələd olduğuna görə yaradıcılığında müvəffəq olur, qələminə sehrlə yanaşır, onu müqəddəs bilir... Qələndər

Xaçınçaylinin qələm sehri ilə hələ keçən əsrin 90-cı illərində yaranmış, dillər əzberinə çevrilmiş və şeirimizin böyük və qüdrətli, ustad-dədə Məmməd Arazının rəğbətini qazanmış, “Vətən sənə oğul dedi” şeirini xatırlamadan keçmək olmur. Bu beş bəndlik şeir Məmməd Arazın “Vətən mənə oğul desə nə dərdim” şeirinə, aşıqların ləfzi ilə söyləsək, “qabaq” deyilmişdir:

Vətən sənə oğul dedi, ay Dədə,
Mamır olub qayasında bit, görüm?!
Ələsgəri tək qoymusan Göyçədə,
Baş çəkməyə Goyçəmizə get görüm?!

Gözel-göycək Qarabağım talandı,
Xan kəndində yad ocaqlar qalandı,
Neyləməli, bağrim yandı, talandı?!
Vətən sənə oğul dedi, ay Dədə,
Mamır olub qayasında bit, görüm?!

...O qayalar bir də mamır bitirməz,
Səni, məni oğulluğa götürməz,
Küsüb ellər, Ələsgəri yetirməz,
Vətən sənə oğul dedi, ay Dədə,
Mamır olub qayasında bit, görüm?!

Qələndərin əksər şeirlərində olduğu kimi bu şeirin məna, mahiyyət, poetik yükü, tutumu olduqca dəyərli, çoxmənalı və dərindir, mühüm mətləblərdən xəbər verir... Poetik üslub və dilin cilası, söz duyumu, sözün alt qatının mənalarına vara bilmək bacarığı diqqətdədir. Bunlar Qələndərin şeirlərinə lakonizm, ekspressivlik aşılıayı... Lirizm, sətiraltı məna, cəmiyyətimizdə olan haqsızlıq və

bərabərsizliklər, torpaqlarımızın bir hissəsinin gavur düşmən tapdağı altında olması və s. bu kimi problemlər onun vətəndaşlıq mövqeyindən çıxışlarının mahiyyətini təşkil edir, onu əsasən tənqid mövzularda da, özü də cəsarətlə çıxış etməyə sövq edir... Və bu motiv kompromissiz olduğundan oxuları tərəfindən rəğbətlə qarşılanır...

Bir yarasan ürəyimdə,
Sinə dağım, Qarabağım!
Sən olmusan yad əlində,
Viran bağım, Qarabağım!

Pərən-pərən olmuşuq biz,
Açan gül tək solmuşuq biz,
Niyə susb, donmuşuq biz,
Yanır bağrim, Qarabağım!

Qələndərin “Şüşa da bir qaladır”, “Apar məni Qarabağa”, “Irəli, əsgər”, “Pərvizim”, “Vətənimiz Çənlibeldir” və s. şeirlərinə bəstəkar Aydın Mehrəliyevin və Şəfəqin bəstəsindəki mahnılar məşhur müğənnilər Xalq atisti Nəzakət Teymurova, Tuqay İsmayılov, Rəvanə tərəfindən ifa edilir; onun bir-çox şeirləri dillər əzbəridir, şahidi olmuşam ki, el şənlik və mərasimlərində fanatları tərəfindən fərəhli söylənilir, coşqu ilə qarşılanır...

Bu onun şeirlərinin müasirliyindən, həyat həqiqətlərindən nəşət etməsindən irəli gəlir. Məlumdur ki, şairin hər bir şeiri müasir, ruh və hissə yeni, təzə olmalı, həyat həqiqətlərinə arxalanmalıdır. Bir sözlə, şair köhnəliklə yenilik arasında bir körpü, vəhdət təşkil etməlidir. Onun poeziyasında keçmişdən baxanda, gələcək necə görünürse, gələcəkdən boyanıb arxaya baxanda da keçmiş o cürə

görünməlidir... Söz sonsuz bir kainata bənzəyir. Məncə, kainatın sonu olmadığı üçün sözün də sonu yoxdur. Məhz buna görə də, söz heç vaxt tükənmir. Və heç vaxt da tükənməyəcək. Mühitindən, zamanından asılı olmayaraq, şair hər zaman öz sözünü deyib və deyəcək. Şairin sözü sinmamalıdır. Sözünün sinmasındansa, özünün sinması daha yaxşıdır! Buna görə də şairlər dəryaz kimi döyüüb itilənməlidir ki, yazdıqları da kəsərli olsun. Səməd Vurğun, Məmməd Araz, Fikrət Qoca, Rəsul Rza bulağından su içmiş Qələndərin yaradıcılığını mən bu motivdə görürem... İnanıram ki, onun şeirləri zamanın sınağından, ələnən xəlbirindən keçəcək, dəyərli poeziyamızın zərrin zərrəsinə çevriləcəkdir...

Dərd saçımı, saqqalımı,
Saçım-saqqalım da
dərdimi ağartdı.
Fikrim sözüm üstə
yəhərlənən ağ atdı...

Qələndər Xaçınçaylı, poeziyamızın bu “ağ atlı oğlanı” almışında da, yüksək bir enerji və ilhamla yazıb-yaradır... Onun 60 yaşını qutlayır, ona yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıram...

Qurban Bayramov,

Tənqidçi-ədəbiyyatşunas, doktor-professor;
"Fədakar alim" və "Elm fədaisi" diplomantı, "Səməd Vurğun mükafatı" laueratı, 1984-cü ildən Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü.

Həftə içi.- 2018.- 14-16 aprel.- S.8.

Mənim tanıdığım Qələndər Xaçınçaylı (Düşüncələr)

Mən həmişə insanda üç cəhətə xüsusi önəm vermişəm; tərbiyəyə, istedada və zəhmətə! Bu üç element bir-birilə birləşəndə insan kimliyindən asılı olmayaraq, daha kamil və daha müdrik təsir bağışlayır. Ən azından ona görə ki, bu cür insanlarla söhbət edəndə, ünsiyyət yaradanda onlardan yalnız müsbət enerji alırsan. Hiss edirsən ki, qarşındaki dünyani dərk edən və həyatın hər cür çətinliklərini görmüş, ayların, illərin sınağından keçmiş bir insandı, bir ziyalıdı...

Qələndər Xaçınçaylinı 2000-ci illərin əvvəllərində tanımışam. Onda Sabunçu rayonunda məktəb direktoru işləyirdim. Mənim həmyerlim və yaxın dostum Məhəmmədəli Mustafa məktəbimizdən yazı hazırlayırdı. Gördüm ki, yanında da tanımadığım bir adam var. Və o adam ilk baxışdan, ilk ünsiyyətdən özünə qarşı məndə bir isti münasibət yaratdı. Məhəmmədəli müəllim onu mənimlə tanış edərək dedi:

- Bu, bizim qəzeti şöbə müdürü, şair-publisist Qələndər Xaçınçaylıdır. Çox zəhmətkeş və bacarıqlı adamdı...

... Elə o vaxtdan Qələndər Xaçınçaylı ilə tanışlığımız yarandı. Məktəbimizdən dəfələrlə maraqlı, bir-birinə bənzəməyən reportajlar, məqalələr hazırlayırdı. Və yazdığı məqalələr də pedaqoji kollektiv tərefindən hörmətlə qarşılındı. Yazılardan hiss olunurdu ki, o, pedaqoji işi yaxşı bilir, təhsillə bağlı kifayət qədər məlumatə malikdir. Əlbəttə, hər bir jurnalistə qiymət verən onun oxucusudur. Biz də Qələndər Xaçınçaylinin hər bir məqaləsini, hər bir yazısını çox böyük diqqətlə oxuyurduq.

Mən hər gün “Ədalət” qəzetini böyük bir sevgiyələ alıram, oxuyuram və oxuduqlarımı digər dostlarımı danışıram. Birincisi, qəzeti təsisçisi və baş məsləhətçisi, millət vəkili Aqil Abbas bizim tələbə yoldaşımız olub. O, ADU-nun (BDU) filologiya fakültəsində hələ tələbə olarkən bizim hamımızın yaxın dostu idi. Bəlkə də Aqil Abbasdan çox ikinci dostu olan çətin tapılar. Sözümüzün canı odur ki, qəzeti oxuyanda Faiq Qismətoğlunun bir yazısı gözümə dəydi: “Dünyanın ən əzabkeş adəmi”. Yazını oxuyan kimi Qələndərin ölüm xəbərini bilib yerimdə donub

qaldım. Çünkü 10-15 gün bundan əvvəl mənə zəng eləmişdi ki, müəllim, eşitmişəm yaş həddi ilə əlaqədar təqaüdə çıxmışan. Nə vaxt vaxtin olsa, mənə de, gəlib sizdən “Həftə içi” qəzeti üçün maraqlı bir portret öcherki yazacam. Onun səsi indi də qulağımdan getmir. Və həmişə də məktəbimizə gələndə mənimlə öpüşər-görüşər və deyərdi ki, “səni verənə şükür!”.

Hər yeni kitabı çıxanda mənimlə görüşərdi. Və kitablarına aftograf yazıb hədiyyə verərdi. Qəribəydi ki, həmişə hara isə tələsirdi. Deyirdim oturaq bir stəkan çay içək, qayıdırkı ki, müəllim, işim başından aşır, məni gözləyirlər, yazılı hazırlamalıyam, redaktora verməliyəm, yoldaşım ağır xəstədi, gedib onun üçün aptekdən dərman almalıyam və dərmanı da aparmalıyam evə və sonra yenə qayıtmalıyam işə...

Onu da qeyd edim ki, Qələndər Xaçınçaylı ilə mənim aramda bir dostluq yaranmışdı. Elə ay olmazdı ki, mənə zəng eləməsin, əhvalımdan xəbər tutmasın. Olduqca tərbiyeli, zəhmətkeş və istedadlı adam idi. İnsan ki, tərbiyeli oldu, zəhmətkeş oldu, o, Allah-Təalanın verdiyi istedadı da cilalaya bilir, axtarışlar aparır və son nəticədə nə düşünürsə, onu poeziyaya, şeirə çevirməyi bacarır. Və Qələndər də məhz belə yaradıcı insanlardan biri idi. Nə qədər istedadlı idisə, nə qədər tərbiyeli idisə, nə qədər zəhmətkeş idisə, bir o qədər də sadə adam idi. Görüşəndə isteyirdi ki, ürəyini çıxarıb sənə versin. Və bu xarakteri, bu xasiyyəti, bu cəhətləri onu bize sevdirən əsas əlamətlər idi.

Qələndər özü də Azərbaycan Dövlət Universitetini bitirmişdi və universitetin müəllimləri ilə bağlı çox maraqlı zarisovkalar, portret öcherklər qələmə alırdı. Belə gözəl yazıldan birini də rəhmətlik sabiq millət vəkili, Azərbaycan Dövlət Universitetinin professoru, kafedra müdürü Şamil Qurbanova həsr eləmişdi. Qələndər Xaçınçaylı həmin portret öcherkində Şamil Qurbanovun Azərbaycanın necə böyük ziyalısı olmasını, xalq və millət tərefindən böyük məhəbbətlə sevilməsini qeyri-adı bir formada və səmimi qələmə almışdı. Onun Şamil müəllim barəsində hazırladığı yazı tək mənim deyil, həm də Şamil Qurbanovun doğmalarının və əzizlərinin ürəyincə olmuşdu. Çünkü Qələndər Xaçınçaylinin publisistikası və poeziyası xalq yaradıcılığından bəhrələnmiş bir bədii nümunədir.

Onun hansı şeirini, hansı misrasını və hansı bəndini gözdən keçirirsən, görürsən ki, orda vətən məhəbbəti, insan sevgisi və Allaha olan ülvə bir məhəbbət var. Qələndər Allahı çox sevməklə yanaşı, həm də böyüyüb

boya-başa çatdığını Ağdamı, büyük Azərbaycanı çox istəyirdi. O, bu vətənin, bu millətin və bu ölkənin yolunda hər an döyüşməyə və şəhid olmağa da hazır idi. Bayaq dedim, Qələndərin şeirlərində vətənin bütün gözəllikləri, vətənin bütün ağrı-acısı, dərdi-səri eks olunub. Qələndər kədərdən nə qədər çox yazırda, onun qəlbində və ürəyində böyük bir nikbinlik də var idi. Və həmişə də deyərdi ki, biz gec-tez Ağdama, eləcə də digər işğal altında olan torpaqlarımıza dönəcəyik.

Mən bir fikri də xüsusilə vurğulamaq istəyirəm ki, yaxşı insanlar tək bir evdən, bir ailədən, bir eldən getmir. Onlar sözün həqiqi mənasında böyük Azərbaycanın kisəsindən gedir. Bu yaxnlarda istedadlı şair Ramiz Məmmədzadənin Qələndər Xaćıncayılı ilə bağlı "Ağı" şeirini də oxudum. Və bir daha yeqin etdim ki, Qələndərin dünyasını dəyişməyi tək məni kədərləndirmir, Azərbaycan poeziyasında sözü və yeri olan digər insanları da kövrəldir. Ümumiyyətlə, yaxşı insanlar, yaxı adamlar bu dünyada çox qala bilmirlər. Ən azından ona görə ki, yaxşı insanları, yaxşı adamları Allah-Təala da çox istədiyinə görə, götürüb aparır öz dərgahına. Və Qələndər Xaćıncayılı da Allahın çox istədiyi bəndəsi idi ki, götürüb apardı öz yanına.

Qoy ruhu şad olsun, məzarı da nurla dolsun! Və bir də şairlər, yazıçılar, yaradıcı adamlar heç vaxt ölmürlər. Onlar öz şeirlərində, öz misralarında həmişə yaşayır. Biz Qələndərin şeirlərini oxuduqca bu misralarda onun ürək döyüntüsü eşidəcək, səsini duyacaq və yenidən onunla ünsiyyətdə olacaq...

Səməndər MƏMMƏDOV,

AYB-nin üzvü, Prezident təqaüdçüsü, şair-publisist

Mənbə:

<https://www.adalet.az/w195913/menim-tanidigim-qelender-xacincayli-2020-09-02-122930>

“Bir kövrək nəğmədir həyatım mənim...”

(Esse)

Bir kövrək nəğmədir həyatım mənim,

Bir kövrək nəğməylə mən doğulmuşam.

Açılır hər yana qanadım mənim,

Həyatda bir kövrək nəğmə olmuşam...

Bəli, doğrudanda bir kövrək həyat yaşadı bu dünyada...Sıxıntılarla, çətinliklərlə,qayıqlarla dolu bir həyat yaşamasına baxmayaraq üzü daim güldü, əyilmədi, sarsılmadı, sınmadı... Tələsgən bir yerisi, danışığı vardı... Elə bil hər zaman tələsiyirdi... Hara tələsirdin axı?... Hara?....

Bu dünyadan bir şair, söz adamı, yazar, uşaq kimi saf ürəyə sahib, kövrək bir insan köç etdi... Tərk etdi bizləri... Təmiz havası olan, dilbər bir guşədə, dağların qoynunda, Qarabağın Kolanı mahalında, Xaçın çayın sahilində göz açmışdı bu dünyaya. Məhz buna görə də Xaçın çayını özünə təxəllüs götürdü, şair Qələndər Xaçınçaylı...

Bu gün artıq 7 gündür ki, haqqın dərgahına qovuşub, şair. Bu, həyatın qanunudur, yaranan bir gün gedəcək bu dünyadan...Sən də yaşadın və tərk etdin bu dünyani...

Amma, sən digər insanlardan fərqli yaşadın, seçildin... Şair kimi, söz adamı kimi yaşadın. Səni yaşadacaq şeirlərin, kitabların, yazıların, sözlərin qaldı...Çoxlarına dayaq oldun, dərdlərinə dərman axtarmağa yardım etdin, problemlərin dalınca qaçdın, ehtiyacı olanın sözündən yazdırın... Böyük ürəyin variydi, hamının yaxşı olmasını, yaxşı yaşamasını istədin, paxıllığın, kinin olmadı...Səni sevənlər, qohum-əqraba, oxucuların, hamı daim yad edəcək səni... Sən doğrudanda başqa aləm idin, duzlu-məzəli danışığın, hər kəsə yanımċılığın variydi...hər kəsin uğuruna sevinərdin, fəxr edərdin...Ən böyük arzun Qarabağa, elinə-obana qayıtmaq idi, bunu şeirlərində, yazılarında,

nisgilli-nisgilli, ürək ağrısı ilə, göz yaşı tökə-tökə yazırdın. Vətən deyə-deyə dilin qabar olmuşdu...

Danişmaqla, yazmaqla bitməz xatirələrim... Aramızda böyük yaş fərqi olmasına baxmayaraq güclü zarafatımız variydi, ərk edirdi mənə. Hələ uşaqlıq dostu, rəhmətlik Əhliman həkimlə üçümüz bir yerə düşəndə səsli-küylü zarafatlarımız olardı. Heç inciməzdi zarafatlarımızdan...ürəkdən bir gülməyi variydi... Hər sözün sonunda da "Səni verənə şükür" deyib, keçərdi... Hər dəfə deyərdi ki: - "Bacı oğlu, gəl səndən bir yazı yazım", qismət olmadı yazı yazmağı... Amma, bu gün kövrək hissələrlə, qəhər məni boğa-boğa səndən yazıram, səni yad edirəm... Yaxşı ki, sən bu dünyada yaşadın, yaxşı ki, səninlə eyni qanı daşıdım, yaxşı ki, səninlə eyni obada bu dünyaya göz açdım,yaxşı ki, səninlə dost olduq, sirdəş olduq... Heç, o gülərzün gözümün önündən, danışığın, səsin qulağımdan getmir...

Sonuncu dəfə Qurban bayramında "səsli mesaj" göndərmişdi mənə.

Səsi xoşuma gəlmədi, telefonuna zəng elədim, bayramın təbrik elədim:
- Şair, deyəsən nasazlamışan, sənə yaxşı baxmırlar?

- dedim.

Yenə gülməyindən qalmadı, xırıltılı səsi ilə: "Narahat olma, biraz soyuqlamışam, keçəcək"

- dedi...

Özün sindirmədi: "Qismət olsun, gələn Qurban bayramını Qarabağda keçirək"

- dedi...

Bəs niyə sözünə əməl etmədin, şair?!...

Biz axı Qarabağda, ata-baba yurdumuzda qurban kəsəcəkdik, yeyib-icəcəkdik!...

Niyə bizi yarı yolda qoydun?

Axi, qələbə müjdəsini ilk sən yazacaqdın!... Heç yaxşı iş görmədin, şair!
Tələsdin...tələsdin...

Qarabağa, Kolaniya getmək üçün...İndi, əlimdə şəklinə baxıram,
baxışın elə bil canlıdır, üzünsə yenə də gülür... kövrəlirəm, sakitcə, öz-
özümə deyirəm: "Səni verənə şükür!"...

Allah rəhmət eləsin! Ruhu şad olsun!

Nicat Kolan

Mənbə:

<https://www.adalet.az/w195670/bir-kovrek-negmedir-heyatim-menim-qelender-xachinchaylinin-yoxluguna-esse-195543>

“Dəyişmirik” lə bizi dəyişdirən...

(Düşüncələr)

Yurdum bizdən uzaq düşüb,

Biz ellərə çatammırıq.

İçimizə sazaq düşüb,

Gecələri yatammırıq.

Qan ağlayır içim, çölüm,

Ahım qalxıb şahə mənim.

Bağrım yanır göyüm-göyüm,

Haqq kəsilib mənə qənim.

Qarabağ sızılılı, yurd dərdli istedadlı şair-publisist Qələndər Xaçınçaylının sonuncu kitabı 1-2 ay əvvəl işıq üzü görüb. Kitabı vərəqlədim, 3-4 şeiri birnəfəsə oxudum. Qəlbimi sizlatı, eyni yara, eyni dərd, eyni ağrıdı... Vətən həsrətli, yurd yüklü dərdi soydaşlarımıza elə Qələndərin üslubu ilə tanıtmaq-xatırlatmaq keçdi ürəyimdən...

“Dəyişmirik” adlı şeirlər kitabına şairin son dövrlər qələmə aldığı şeirləri və eyniadlı bir poeması daxil edilib. “Təknur” mətbəəsində çap olunan, 156 səhifədən ibarət kitabın ön sözü –redaktorluğu şair-publisist Əli Rza Xələfliyə məxsusdu. Tanımayanlar üçün bildirək ki, Qarabağın gözəl guşələrinin birində -Ağdamda doğulub boy'a-başa çatan Qələndər Xaçınçaylı Azərbaycan Yazarçılar Birliyinin (AYB) və Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin (AJB) üzvü, tədqiqatçı-jurnalist, tanınmış şair -yazıcı, publisistdir... 1981-ci ildən mətbuatda müntəzəm olaraq şeir və məqalələrlə çıxış edir. Şeirləri “Ədəbiyyat və incəsənət”, “Kommunist”, “Bakı”, “Savalan”, “Azərbaycan pioneri”, “Fəryad”, “Meydan”, “Səs”, “Gələcək gün”, “Ədalət”, “Təzadalar” qəzetlərində, “Azərbaycan”, “Ulduz”, “Müxbir”, “Kənd həyatı”, “Göyərcin”, “Pioner” jurnallarında

ardıcıl olaraq çap edilib. Həmçinin, "Gənclik" nəşriyyatının "almanax"larında əsərləri oxuculara təqdim olunub. Onun ilk kitabı "Qarabağın aqlar gözü" (1998) adlanır. İndiyənə qədər Qələndərin bir-birinin ardınca "Qarabağa gedən yollar" (2000), "Dünya mənim söz qalamdır" (2004), "Dərd ürəyimdə mamır bağlayıb" (2006), "Qeyrət qalası" (2007), "Yaza tələsən çıçək" (2008), "El aqsaqqalı" - publisistika (2008), "Şərəfli ömür" - (publisistika, 2009), "İkinci ömrümü yaşayıram" (2011), "Gözləmə" (2012), "Ömür mənalı keçəndə" (2012) şeir və poemalardan ibarət kitabları nəşr olunub. İlk nəşr əsəri olan və 20 Yanvar, Qarabağ müharibəsi qəhrəmanlarından bəhs edən çox maraqlı "Gülle işığında" povesti çap olunub. Onun kitablarının adlarından da göründüyü kimi, Qələndər Xaçınçaylı bütün yaradıcılığını Qarabağ müstəvisində, vətənpərvərlik və mübarizlik çevrəsində toplayır, Doğrusu, şairin bu görüşünün də mövzusunda Qarabağ olması biz oxucuları təəcübəldəndirmədi. O, bu dəfə də, qəlb çirpintisi ilə, sadə, poetik dillə xalqına məhəbbətini piçildayır, düşmənə nifrətini hayqırır, eyni zamanda Qarabağlı günlərin xoş ətrini, acı həsrətini hər gün, hər an yaşadığıni hər misrasında önə çəkir:

Ağdam kimi yuvam talan,

Kolanı tək obam qaldı.

Deyilən vəd tamam yalan,

Susub ağızım, dilim laldi.

Fransız yazılıcısı Anatol Frans haqlı olaraq qeyd edib ki, şeirlə insan ruhu arasında qədim bir ünsiyyət var. Buna görə də insanın sevincli və kədərli anlarında şeir həmişə onunladır. Bu məqamlarda Livan yazılıcısı və rəssamı Xəlil Cübranın sözləri yada düşür: "Şeir qanı axan yaranın və ya gülümsəyən dodaqların nəgməsidir". Bəli, dahilərin sözlərini Q. Xaçınçaylinin simasında təsdiq edə bilərik. Qəlbinin qanı ilə yazıb misralarını..."Dəyişmirik" i vərəqlədikcə bəzən ümidsizliyə qapılan, bəzən döyüş ruhuna hakim olan, bəzən isə üsyan edən şairin ağrı-acısı yurd itirən hər kəsi öz təsir dairəsinə salır. Ötənlərə dönürsən, keçmişini, qayğısız günlərini xatırlayırsan, nə vaxtsa, ürəkdən güldüyünün fərqində olursan və təsirdən çıxan kimi bu günün reallığı ilə üz-üzə qalırsan. Vətən həsrətinin verdiyi yetimlik, yurd acısının könüllərimizdə açdığı dərin yaralar, üzümüze həkk olunmuş kədər cizgiləri, solğun

simalardan cəkilib getmiş gülüşün yerini dolduran ümidsiz
məchulluq... Yenə də bir üşyan qalxır dilindən, gözlərindən:

Səni Allah cildində gördüm...

Sənə baş əydim,

Sənə təslim oldum.

Amma sən Allah ola bilmədin...

Yedin haqqımı,

Əlimdən aldın azadlığımı...

Qəribədir, Qələndərin şeirlərində poetik üslub və dilin cilası, söz
duyumu, sözün alt qatının mənalarına vara bilmək bacarığı oxucunu bir
də özünə yönləndirir. "Durumun belə olmasında mənim də günahım
varmı?" -deyə düşünən oxucu sanki özü-özünə hesabat hazırlayırlar:

Nə günə qalmışan, a qoca dünya,

Zalım qəh-qəh çəkir, məzlum göz yaşı...

Sən dəvər, silkələn, yerindən oyna...

Atılır başıma min nadan daşı.

Aynada hər iki üzünə bir bax,

İblislər çoxalıb, şeytan daş atır.

Hanı mərhəmətli dediyin Allah?!

Ədalət torpağın altında yatır.

"Dəyişmirik" poeması isə şairin bu günkü günümüzlə səsləşən, həyata,
insanlara, mübarizəyə, gələcəyə, ideyalara hərtərəfli baxışlarından,
bəşəriyyətin təhlükəli taleyinə nişarancılıqdan doğub, yaranıb. Kitabın

"Ön söz" ündə müəllifin yaradıcılığından söz açan Əli Rza Xələfli də bildirir ki, şairin yaradıcılığında və həm də poeziyasında əsas ünsiyət səmimiyyətdə görünən dildir: " Mövzu, məna, mahiyyət səmimiyyətə güvənəndə oxucunun mənəvi mühitinə daha əsaslı təsir göstərir ". Bir dəfə millət vəkili, tanınmış yazıçı-publisist Aqil Abbas tədbirlərin birində Qarabağ mövzusunda yazan şairlərdən söhbət açarkən demişdi:"Qələndər Xacıncayıının yaradıcılığındakı vətən həsrəti, vətən nisgili əslində gənclərimizə örnək, nümunədir. Şairin kövrək, vətən həsrəti ilə yanın poeziyası var. Onun "Qarabağın ağlar gözü", "Qarabağa gedən yollar", "Dünya mənim söz qalamdır", "Dərd üreyimdə mamır bağlayıb" kimi kitabları Azərbaycan ədəbiyyatına daxil olan gözəl nümunələrdəndir". İnanırıq ki, Qələndər Xacıncayıının bu kitabı da geniş oxucu auditoriyası tərəfindən rəğbətlə qarşılanacaq.

Əntiqə Rəşid

Adalet.az

Mənbə:

<https://www.adalet.az/w179765/deyishmirikle-bizi-deyishdirenderdendir-qelender-xachinchayli-179765>

"Dəyişmirik"

(Düşüncələr)

Təkcə tanınmış şair, yazıçılar deyil, Dağlıq Qarabağın və ətraf rayonlarının işgalindən sonra gənc nəsil də Azərbaycan poeziyasının inkişafında yaxından iştirak edir.

Həmin nəslin nümayəndələrindən biri də öz istedadı ilə yaxından tanıdığım Qələndər Xaçınçaylıdır. Qələndər Xaçınçaylı - Azərbaycan Yazarlar Birliyinin (AYB) və Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin (AJB) üzvüdür. 1981-ci ildən mətbuatda müntəzəm olaraq şeir və məqalələrlə çıxış edir. Ədəbi, ictimai fəaliyyətinə görə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunub (2015). 2019-cu ildən Prezident təqaüdçüsüdür.

Şairin bu yaxılarda nəşr olunan sayca 13-cü kitabı belə adlanır - "Dəyişmirik". Bəri başdan deyim ki, kitab təsadüfən əlimə düşdü. Birnəfəsə oxudum. Kitabı oxuduqca yadımı ölkəmizdə yaradıcılığı və insanlığı ilə tanınan Ramiz Məmmədzadənin tanınmış mərhum istedadlı şairimiz Şahmar Əkbərzadəyə yazdığı bir şeiri yadımı düşdü:

...İtirə-itirə gedirik, Şahmar,
Götürə-götürə gedə bilmədik.
Bu sırrı-xudanın kökləri harda,
Bilmədik, ay Şahmar,
dədə, bilmədik.
Hərdən təklənəndə, şərə düşəndə,
Səni Ağdam bilib üstünə gəldim.
Üstünə gələsi Ağdamım yoxdu.

Vətənini, doğmalarını, millətini sevməyənin insanlıqda haqqı yoxdur.

Qələndər Xaçınçaylıının kitabındakı şeirlər – yazılar ensiklopedik çalarları ilə seçilir. Kitab 4 bölmədən ibarətdir. “O gün gələcək”, “Sonsuzluq”, “Sənin gözlərində”, “Dəyişmirik”. Şeirləri oxuduqca hiss edirsən ki, şair işığı, zülməti, şirini-acını həyatda görür, ömründən keçən günləri yada salır, həyatı əzab-əziyyətdə keçir. Adamların müxtəlif xarakterli olması onu çox düşündürür. O, şeirlərində orijinallığı ilə yanaşı, yiğcamlığa, konkretliyə fikir verir. O, həyatın canlı tipik hadisələrini təsvir edir, zahirən sadə görünən hadisələri qələmə alır.

Vətən! – Nə vaxtacan iməkləyəcəksən,
yixilib, duracaqsan
bir yaşında uşaq kimi.
Yetər, artıq yetər,
Qalx ayağa,
Yeri, vətən!

Şair vətəni ilə, dövlətimizin bayrağı ilə fəxr edir. Üçrəngli bayraqımızı – tanrıının dərgahı, günəş təki şölə saçısan, sabahımıza yol açan, şəhidlərimizin qanına boyanan, yatmış Şərqi oyadan, müstəqilliyimizin simvolu adlandırır. Əyilməz, yenilməz bayraqımıza məhəbbətini bildirən şair görün nə deyir:

Mən öləndə göz yaşı töküb ağlamayın,
Bayraqıma bükün, sinəmin üstünə qoyn.

Vətən ayrılığı – ürəklərdə sağalmaz yara yaradır, insanları yağı düşməndən qisas almağa çağırır. Allaha müraciət edir, ondan kömək istəyir:

Vətənin içində vətənim yoxdu,
Əkməyə torpağım, bir dənim yoxdu.
Öləndə bükməyə kəfənim yoxdu,
Üzümə baxsana bir kərə, Allah!

("Allah" şeiri)

Şair küçələrdə bir parça çörəyə möhtac diləngiləri görür, gecələr yuxusu
ərşə çekilir, qadın donunda, qulaqları sırgalı "kişiləri" görür əsəbləşir.
Lakin damarında türk qanı olan gənclərimizin dəniz kimi coşan vaxtının
yaxınlaşdığını görür.

Ata Türkdür Ərdoğənim,
Hər igidin bir əsgərdir.
Hər bir daşın bir səngərdir,
Dünya başdan-başa türkün,
Yaşa, türküm, yaşa, türküm!

Şair şeirlərinin birini sevimli müğənnimiz Səxavət Məmmədovun əziz
xatırasına həsr edib.

Damarında Araz coşur, Kür coşur,
Ayaq saxla, Səxavətim oxuyur.
Bal səsində bala dönür "Segah", "Şur",
Ayaq saxla, Səxavətim oxuyur...

...Qələndərin bağıri şan-şan yaralı,
Düşüb eldən, obasından aralı.
Daha yoxdu hövsələsi, qərarı,
Ayaq saxla, Səxavətim oxuyur.

Düşmən tapdağı altında qalan, yurd-yuvasını itirən şair dünyanın
zalımlaşdığını görür, düşmənə nifrətini gizlədə bilmir, güclülərin meydan
suladığını görür və dərdini deməyə sanki adam tapmır.
Kimə deyim dərdimi?!
ATƏT məndən yan gedir.
Durmur başları üstə,
Dəmlənib piyan gedir.

Haqq dedim, dilim kəsildi,
Əl tutdum, əlim kəsildi,
Oğlum-qızım əsirdi,
Yenə gunahkar mən oldum.

Sərvət istədilər, sərvəti verdim,
Şərbət istədilər, şərbəti verdim,
Dövlət istədilər, dövləti verdim,
Dəyənək "Mükafatı" – aldım.

Göz yuma bilmədi haqsızlıqlara,
Cəmiyyət içində havalı gəzdi.
O, bir Nəsimiydi, çəkildi dara,
Başı müsibətli, bələlə gəzdi.

Qarabağ dərdinə dözə bilmədi,
Əridi şam kimi, əridi Famil.
Özünü yandırıb sözə çevirdi,
Susdu misra-misra kiridi Famil.

(Xalq şairi Famil Mehdiyə)

Ağdamın işgal altında olması şairə əzab-əziyyət verir, dağına, daşına,
yazına, qışına, qartallı zirvəsinə həsrət qaldığına dözə bilmir.

Dağılmış İmarət sinə dağımıdır,
Uçuq Çay Evin də bəy otağımdır,
Meyvəsi qurumuş bağça-bağımıdır,
Başıyla, başıyla məni, Ağdamım,
Başıyla, başıyla, ucuq ağ damım!

Şair həyat yoldaşı – ömür-gün yoldaşını qəmlı-qüssəli yada salır. Sanki
dünya başına fırlanır, sanki qəm-kədər içində kök salıb, arzuları gözündə

donub, bu gen dünyada xoş günləri yaşamır, acı-ağrı, kədər içində yuva salır, cavan ömrü dərd-vərəm içində keçir.

Qarabağ dərdi şairə çox əziyyət verir. Yaramızın qanı qurumur, ruhumuz saflaşdır, yurd-yuvamızda məclislər qurulmur, boynumuz bənövşə kimi bükülüb, sinəmizdə dərd meşə kimi bitib, yumruq kimi birləşə bilmədik, düşməndən qisas ala bilmədik, vətənimizə layiqli övlad ola bilmədik, gecəmiz nalədir, hərə öz işində, öz hayindadır, varlılar kefində, damağımdadır, ürəyim göynəyir, dərdim göynəyir, "Əlvida Qarabag" deyə bilmir.

Şair xalqımızın başına gələn müsibətləri – 20 yanvar, Xocalı soyqırımını unutmur.

Xocalını qan gölündə görənin
Göz yaşları quruyarmı, görəsən?
Xocalını qan gölündə görənin
Laləzara bürünərmi çəməni?

Qələndər Xaçınçaylıının vətənə, Qarabağa həsr etdiyi qəmli-qüssəli şeirləri ilə yanaşı, sevgiyə, məhəbbətə aid şeirləri də kitabda xüsusi yer tutur.

Azdırıb yolumdan məni çıxartma,
Zalımlıq edib, yandırıb, yaxma.
Mənə əyri-əyri, çəpəki baxma,
Yenə də gözlərin həmən gözlərdir

("Sənin gözlərin")

Qəlbimi sənə vermişəm,
Heç kəs almaz səni məndən.
Dünyanı gəzib gəlmışəm,
Heç kəs almaz səni məndən.

("Sənə vermişəm")

Ürəkdə bitəydi insanlıq meyli,
Nə Məcnun olaydıq, nə də ki, Leyli.
Yazaydıq ikimiz bir sevgi şeiri,
Bir budaqda açan iki qönçənin
Biri sən olaydın, birisi də mən.

(«Biri sən olaydın, biri də mən»)

Elə nərmə-naziksən,
Üzükdən keçir belin.
Yaraşır əndamına
Siyah telin, ay gəlin.

Eşqindən od almışam,
Sönən deyil, ay gəlin.
Sənə çox bağlanmışam,
Dönən deyil, ay gəlin.

("Gəlin")

Sənin göz yaşların leysan tək axır,
Mənim gözlərimdən yaş axan kimi.
Sənin kipriklərin şimşək tək çaxır,
Maral gözlərinə mən baxan kimi.

("Sevgimlə gəldim")

Kitabın "Dəyişmirik" hissəsində verilən şeirlər də çox maraqlıdır.

Üç-dörd nadan əlində
Boğuluruq, batırıq.

Yalan vədlər verirlər,
Hələ uyub yatırıq...

Şeytana papiş hörən
Gedib corab toxuyur.
Adın yaza bilməyən
Bizə qanun oxuyur...

Saqqal qoymaq dəb düşüb,
Artır dindar kişilər.
Düz yolundan çıxarıır
İnsanları vəhşilər.

Canımızdan can aldılar,
Qanımızdan qan aldılar,
Bizi zindana saldılar,
Biz-biz olub, dəyişmədik...

("Dəyişmirik")

**Qələndər Xaçınçayının könlündə dostlara, tanışlara, millətinə
qarşı bir məhəbbət, səmimiyyət çeşməsi qaynamaqdadır.
Ətində, canında, mayasında qeyrət olan Ağdamın düşmən
əlində qalmasına sair hələ də inanmır. Ağdamın işğaldan azad
olacağı günü gözləyir. Arzun çin olsun, Xaçınçaylı!**

**Səlim Əzimov (Novruzlu)
Əməkdar Müəllim**

Mənbə:
<http://www.tezadlar.az/index.php?newsid=54505>

Qələndər Xaçınçaylıya

(Ağlı)

Niyə öldün, Qələndər?
Milyonların arasından
Cənab Əzrayıl,
Səni necə tapdı?
Yoxsa, elə bilirdin
Ölüm bir zarafatdı?
Bir də səni tapmağa
nə vardi ki,
Yurd-yuvası pozulmuş
Bəxti belə... yazılmış
Suyuşırın bir kişiyidin.
Sözlərdən kərpic kəsib
Şeirə dam hörərdin.
Söz-söhbət beşiyiyidin.
Camaat arasındaydın
Xeyirdə-şərdə vardın.
Bir isti təbəssümlə
“Səni verənə şükür!”
deyib
Bizi salamlayardın.
Əzrayıl cənabın da
Xoşına biri gəlsə,
beşi gəlməz.
Yaramazdan, idbardan
xoşu gəlməz...
Deyirlər ayaqdadır
Cəhənnəmlik axtarır
Orda, burda,
çöldə, çəməndə...
Niyə əziyyət çəksin,

Qoy eşitsin səsimi
Hazır siyahı - məndə...
Sən - cənnətlik
qanadlanıb
Qarabağa -
Qalayçılar tərəflərə
Ucasıydın...
Elə sən özün də
Xalis qalay parçasıydın...

...Həkimlər ha əlləşdilər,
Ha axtarıb gəzdilər
Sənə nəfəs vermək üçün
O yerlərin havasından
Bircə udum tapmadılar,
Tapa da bilməzdilər...

Əcələ qosulub getdin,
Bizə yazığın gəlmədi,
Qələndər?!
Əfəndim o da uçdu,
Qonmuşdu, o da uçdu,
Cismi torpağa döndü,
Ruhu Gøyə qovuşdu.
Şüvəlan,
Ramiz Məmmədzadə

**P.S. 2020-ci il oktyabrın 3-də Qələndər Xaçınçayının
vəfatından 40 gün ötür...
"Təzadlar" şairə böyük ehtiramla Allahdan rəhmət diləyir...**

Mənbə:

<http://www.tezadlar.az/index.php?newsid=61605>

Dərd ürəyimdə mamır bağlayıb

(Ruhun şad olsun, Qələndər...)

Həyatımızın ağırılı-acılı qünlərinin birində qəfil bir xəbər məni
çox sarsıtdı... Uzun illər dostluq etdiyim, onunla hər zaman bir
olan dərdimizi bölüşdürüyümüz, mehriban insan, qardaş əvəzi,
dəyərli jurnalist Qələndər Xaçınçaylı artıq aramızda yox idi.

Onun ölümü hamı kimi məni də yanım-yanım yandırdı. Bu ölümə əcəlmi deyim, çərxi-fələyin işimi deyim, bilmirəm. Əsas odur ki, uzun illər öz qələmi ilə fədakarcasına öz çörəyini qazanan, heç kimdən təmənna, kömək ummayan bir qələm dəstümüz həyatdan getmişdir. O, həmişə özünü gülərzüzlü göstərməyə çalışırdı. Lakin gözlərinin dərinliklərinə baxanda orada dərin bir kədərin olduğunu görərdin. Vətəndə vətənsizlik dərdi, el-obasızlıq, yurdsuzluq, Ağdamın, Kolanı yurdunun, ağrısı onun qəlbində saqlamaz bir yara kimi qövr edirdi.

O, bu həsrəti, böyük Qarabağ dərdini özünün 10-a yaxın yazdığı, yaratdığı kitablarında həmişə təsvir edirdi. Eyni zamanda, şəhid qardaşının, anasının və həyat yoldaşının itkisi onu daima sıxırdı. O, həmişə mənə deyərdi ki, qardaş, mən burada özümü neçə ildir qonaq kimi hiss edirəm. Onun həmişə kiminləsə görüşərkən, hamının yadında əbədi qalan bir sözü "Səni verənə şükür!" sözünü tez-tez deyərdi. Taleyin, qismətin dönenmlərində qovrula-qovrula yaşıdığını baxmayaraq, yenə də həmişə o uca, böyük Allaha şükürlər edərdi. O, həm istedadlı şair, jurnalist, həm də gözəl müəllim idi. Çəkdiyi zəhmətə, dövlətimizə sədaqətlə xidmətinə görə ona "Tərəqqi" medalı verilmişdir. O, heç vaxt bir yerdə durmazdı. Çalışqan, yenilikləri sevən jurnalist olmaqla, məktəblərimizdə tez-tez görüşlərdə olardı. Biz bir-birimizi dost, qardaş kimi çox istəyirdik. Onda milli qeyrət hissi çox güclü idi. O, həmişə deyərdi ki, biz itirilmiş torpaqlarımız qarşısında xəcalətliyik. Qoyub gəldiyimiz ata-babalarımızın qəbirləri, Seyid Lazım Ağanın, Seyid

Fuğara babanın ocaqları karşısında xəcalətliyik. Torpaq namusdur, torpaq qeydətdir-ardır. 2006-ci ildə mənə bağışladıgı, yenicə çapdan çıxmış şeirlər kitabının adı "Dərd ürəyimdə mamır bağlayıb" idi. Bəli, torpaq, vətən dərdi doğrudan da onun ürəyində mamır bağlamışdı. Yaratdığı ağırlı şeirləri ilə özünü birtəhər ovundurardı:

Yerlər məndən, mən yerlərdən uzağam,
Ellər məndən, mən ellərdən uzağam,
Necə deym, el yanında üzəğam,
Yolum düşmür Kolanıdan Ağdama.

Qələndər müəllimin yaxın dostu, gözəl yazıcıımız və nasırımız İsləm Sadiq demişkən: "Bu mamırın dərmanı Kolanıda idi". Ancaq heyflər olsun ki, vaxtsız ölüm onu bir daha bu eli, obanı görməyə imkan vermədi. Onun arzuları ürəyində qaldı. Neyləmək olar, qismət beləymış. Heyf səndən, Qələndər Xaçınçaylı! Sən həmişə dostlarına xeyirxahlıq edərdin. Məni də çox vaxt görüşəndə danlayardin. Deyərdin ki, 1970-80-ci illərdə Ağdamda Qobuçayın, Kəhrizlərin doldurulması, qoz, zoğal, üzüm, meyvə bağlarının ləğv edilib, yerində pambıq əkilməsinin qarşısını alan məqalələrinlə çıxış edən yeganə şəxs sən deyildinmi? Niyə gedib bu qədər yazıları Jurnalistlər Birliyinə üzv olmursan? Neçə illər bundan qabaq mənim qolumdan tutub, Jurnalistlər Birliyinə üzv yazılmağima kömək edən sən idin. Məni daha məsuliyyətli yazılar yazmağa həvəsləndirdin. Deyirdin ki, bu il çıxan ilk kitabına ön sözü özüm yazacağam. Fələk arzumuzu həyata keçirməyə qoymadı. 21 mart 2017-ci il, saat 14:30 radələri, Bahar bayramı günləri idi. Yazın iliq nəfəsi hər yerdə duyulurdu. Sən mənə zəng edib "Cavid park"ındakı çayxanaya çay içməyə dəvət etdin. "Səni verənə şükür, hardasan ay qaşa? Ürəyim darıxır, gəl bir çay içək" dedin. Mən gəldim, səninlə görüşərkən çox kədərli idin. Əlində bir dəstə nərgizgülü var idi. "Şüvələnda dostumun başında idim. Ordan yiğmişəm" - dedin.

Hər dəfə yaz gələndə qəmlənirəm qardaş, Qaraman dağının, Çoban dağının ətəklərindən yiğdiğimiz novruzgülü, soğangülü, qaymaqcıçayı, mələcöyüd, Xaçının balığı, Şahbulağın suyu yadına düşür deyib

dərindən bir ah çəkdi. Qardaş, görəsən, bizim nəsil gedəndən sonra bu yerə-göyə siğmayan dərdimizi gələcək nəsillər necə çəkəcək? Hər ikimizin çox sevdiyimiz əfsanəvi, dünya şöhrətli alimimiz, rəhmətlik Xudu Məmmədovun tez-tez dediyimiz bir bayatısı yadımıza düşdü. Özümüzdən asılı olmayıaraq, hər ikimiz ucadan bu bayatını yana-yana dedik:

Bu dünya şirin-şəkər,
Başımızda turp əkər,
Dərdimiz yetim qalsa,
Bizdən sonra kim çəkər?!

Bu görüş məndə çox böyük təəssüratlar yaratdı. Qələndər qeybət etməyi heç sevməzdi. Biz 3 saat ərzində ancaq Ana torpağımızdan, tariximizdən, ədəbiyyatımızdan söhbət etdik. Ayrılarkən: "Qaşa, səni verənə şükür. Xeyli yüngülləşdim, bir az eynim açıldı" - dedin. Mən evə gəldim, heç cürə rahatlıq tapa bilmədim. Sənin yana-yana dediyin sözlər: "Mən bəzi adamların yanında oluram, dərdimi çoxu anlamır" kimi sözlərin həmin axşam sənə ithaf etdiyim bu şeirin yaranmağına səbəb oldu.

Əziz və hörmətli qələm dostum Qələndər Xaçınçaylıya:

Yenə də dərdimi tərpətdin mənim,
Dərdim bu dünyaya siğmir, Qələndər!
Elə bil dəryada batıbdır gəmim,
Ağdamsız yaşamaq olmur, Qələndər!

İstərsən qürbətdə hər gün kabab ye,
Çəmənlikdə dolan, çoxlu şeir de.
Getdiyin yerlərə karix "Vətən" de,
Vətənsiz yaşamaq olmur, Qələndər!

Kirs dağı necədir, bir xəbər alsan,
Ağdamlı günləri yadına salsan,

Qayıtməq eşqilə xəyala dalsan,
Xəyalsız yaşamaq olmur, Qələndər!

Hanı Çoban dağı, Qaraman dağı?
İtirdik heç nədən biz Şahbulağı,
İnşallah, taxarıq ora bayrağı,
Qansız torpaq almaq olmur, Qələndər!

Görəsən, axırkı gur Xaçınçayı,
Gözəl balıqların olmazdı sayı.
Bu il keçirdərik sahildə yayı,
Arzusuz yaşamaq olmur, Qələndər!

Dərdinə baş əymə, ümidlə yaşa,
Hər zaman dərdimiz bizimlə qoşa,
Oğul istəyir ki, qəfildən coşa,
Torpaq əsarətdə qalmır, Qələndər!

Allahım, sən azalt günü, möhləti,
Aramızdan götür qəmi, möhnəti,
Öldürəcək bizi qaçqın töhməti,
Töhmətlə yaşamaq olmur, Qələndər!

Allahdan umgunan bircə diləyi,
Vətəndən tez əssin, sevinc küləyi,
Hardadır Ağdamın soğan-çörəyi,
Torpaqsız yaşamaq olmur, Qələndər!

Neyləyək ki, tale belə istədi,
Gözümüz yollarda, ürək xəstədi,
Akifin qulağı hər gün səsdədi,
Ümidsiz yaşamaq olmur, Qələndər!

Unudulmaz qardaşımız Qələndər. Amansız ölüm səni bizim

sıralarımızdan vaxtsız apardı. Sən haqq dünyasına qovuşdun. Ömrün tez başa çatdı. Lakin sənin gülümşər çöhrən, vətən, torpaq həsrətli, dərdli şeirlərin gələcək nəsillərə yadigar qaldı. Deyirlər, yandıqca şam, ruhdan düşdükçə insan əriyirmiş. Bizim ruhumuz, nə qədər ki, torpaqlarımız azad deyil, xəstədir, köksümüzün altında həbsdədir. Ruhumuz getdikcə əriyir, sənin ruhun işə qələminə çox böyük hörmət bəslədiyim dəyərli jurnalist bacımız Zəkurə xanımın sözləri ilə desək: "Azaddır. Sən xoşbəxtsən, xoşbəxtsən ki, sənin azad ruhun indi əsarətdə olan ellərimizin Xaçınçayının, Kolanı, Əlimədədli obasının, Xaçındərbəndin, dağlarımızın üzəri ilə hey uçur, uçursan".

Sən də şəhidsən. İçində başqalarından fərqli olaraq, gəzdirdiyin, vətənsizlik dərdini qələminlə hər an döyüşdүүn üçün sən də şəhidsən. Allah sənə rəhmət eləsin, qəbirin nurla dolsun, ey Azərbaycanın, Qarabağın, niskinli, dərdli, qəmli və həsrətli oğlu.

**Akif Hüseynli,
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü**

Mənbə:

<http://www.tezadlar.az/index.php?newsid=62432>

MÜXTƏLİF TƏDBİRLƏR

Şair Qələndər Xaçınçaylıya “Vintsas” mükafatı təqdim edildi – təqdimat.

(Kitab təqdimati)

Azərbaycan Yazarları Birliyinin Natəvan klubunda tanınmış jurnalist, şair-publisist Qələndər Xaçınçaylıının “Dəyişmirik” kitabının təqdimatı keçirildi. Tədbiri filologiya üzrə elmlər doktoru, folklorşünas İslam Sadıq açraq bu gün tanınmış və istedadlı şair Qələndər Xaçınçaylıının “Dəyişmirik” adlı yeni kirabının işığına yiğişdigiini dedi: “Sözügedən kitaba son dövürlərdə qələmə aldığı şeirləri və “Dəyişmirik” poeması daxil edilib.

Müəllif müasirlərinin və eləcə də bütövlükdə yeni dünya adamının düşüncə aləminə nüfuz etməyə çalışır. Bu aləmdə duydularını poetik sözə çevirir. Q. Xaçınçaylıının poeziya dili rəvan və aydındır. Fikirləri başadüşülən, qavranılındır, O, şeirlərində publisistikada olduğu kimi, öz oxucuları ilə birbaşa danışa bilir. Qələndərin özü kimi şeirləri də saf və bütövdür. Onun yaradıcılığının əsas qayəsini Qarabağ dərdi, yurd həsrəti. bu gün işgal altında qalmış doğulduğu Ağdam yanğısı təşkil edir. Bir sözlə, Qələndər vətənpərvər şairdir”.

Ədəbiyyatşunas, tənqidçi alim Qurban Bayramov söylədi ki, Qələndər Xaçınçaylı Kolanı elində doğulub, böyük bir nəslin övladıdır: “Babası Behbud kişi müsavatçı olub. Ona “Kolanı Behbud” deyə müraciət edərdilər, çox qorxmaz kişi olub. Rus imperiyasına, bolşeviklərə qarşı vuruşub. Azərbaycan Cümhuriyyətinin yaradılmasında bir cəsur döyüşü kimi, o kişinin də böyük xidmətləri olardı. Erməni daşnakları onun adından qorxardılar. Qələndər də babası kimi mərddir, istedadlı şairdir. Keçən əsrin 80-ci illərindən ədəbiyyata gəlib.

Qələndər Xaçınçaylı öz yazılarında aktual mövzulara, düşündürүү problemlərə toxunur, milli-mənəvi dəyərlərin carçası kimi çıxış edir. Şeirlərində də belədir. O həmişə çalışır ki, mühüm əxlaqi-mənəvi məsələlərə toxunsun... Qələndər Xaçınçaylı bütün varlığı, ruhu ilə şairdir. Onun qələmi milliliyimizin, dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin möhkəmlənməsinə, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasına xidmət edir. Mən Qələndərin Azərbaycan Respublikası Cumhuriyyətinin yaradılmasının 100 illiyinə həsr elədiyi "Güllə işığında" povestinə ön söz yazmışam. Hadisələr 20 Yanvar qırğını günlərində və erməni işğalçıları ilə Qarabağda gedən bölgələrində cərəyan edir. Çox gözəl bir əsərdir. Qələndərin yaradıcılığının böyüküyü ondan ibarətdir ki, müasirliyi ilə seçilir, köhnəlikdən çox uzaqdır, yaradıcılığına yenilik gətirib. Real hadisələrdən yazar. Həyatda olan insanlardan yazar, adlarını da olduğu kimi göstərir. Bu da hər bir oxucuda xoş təəssürat yaratır.

Bir sözlə, səmimiyyət, saflıq, vətənpərvərlik duyğuları onun şeirlərinin əsas leytmotividir. Bununla yanaşı, Vətən həsrəti, Qarabağ dərdi şairin yaradıcılığının ana xəttini, mənəvi qatını rəşkil edir”.

Onu da qeyd edək ki, təqdimatda professor Qurban Bayramov çox şirin və munis söhbəti, qəlbəyatımlı nitqi ilə Natəvan Klubunda Qarabağ əhval-ruhiyyəsi yaratdı. Qurban müəllim Qələndər Xaçınçaylinin yaradıcılığını təhlil etməklə yanaşı, tariximizə, mənəvi dəyərlərimizə də toxunaraq, yaxın-uzaq keçmişə qayıtdı, əzəmetli və möhtəşəm məkanı – Ağdamı gözlərimizin önündə canlandırdı. Şuşadan söhbət saldı, Xan əmini xatırladı, sanki bir daha hansı yurdu erməni tapdağında qoyduğumuzu bizlərə bəyan etdi...

Söz adamlarından Ramiz Məmmədzadə, Allahverdi Eminov, Musa Ələkbərli, Hikmət Xudiyev, AYB Sumqayıt bölməsinin sədri Gülnarə Cəmaləddin, Təranə Məmməd, Maşallah Məftun, Zaur Ustac, Sərvaz Hüseynoğlu və başqaları Qələndər Xaçınçaylıının yaradıcılığından söz açdılar, şeirlərinin özəl xüsusiyyətlərini qeyd etdilər.

Sonda şair – publisist Zaur Ustac yazarlar adından Qələndər Xaçınçaylıya “Vintsas” mükafatını təqdim etdi.

Olduqca maraqlı və digər analoji tədbirlərdən xüsusi ab-havası ilə fərqlənən məclis (bütün çıxış və söhbətlər, demək olar ki, Qarabağ, Vətən mövzusu üzərində qurulmuşdu) Qələndər Xaçınçaylıının şeirlərindən nümunələr səsləndirilməsi ilə başa çatdı. Kitablar imzalandı, xatirə şəkilləri çəkdirildi.

Azad Əliyev

Mənbə:

<http://hafta.az/sair-qelender-xacincayliya-vintsas-mukafati-teqdim-edildi-foto-%C2%A0-7431-xeber.html>

<https://yazarlaraz.wordpress.com/2019/11/14/q%C9%99I%C9%99nd%C9%99r-xacincayli-yeni-kitabini-t%C9%99qdim-etdi/>

MARAQLI FAKTLAR

Qarabağ dərdimizə yanın Qələndər dərdimiz...

(Açı həqiqətlər...)

...2019-da Vüqar Səfərli (KİVDF) Suraxanı RİH-lə birgə jurnalistlər üçün yazı müsabiqə keçirmişdi. Mən "Zığ gölündə batan milyonlar" adlı araştırma yazı yazmışdım... Biz qalibləri Suraxanı RİH-ə dəvət etdilər...

Təqdimatdan əvvəl təsadüfən Qələndəri gördüm. Adəti olaraq dərdini danışan idi. İndi də dərdini danışdı... Məlum oldu ki, hələ də dünyamızdan nakam köçən yoldaşının başdaşını düzəltdirə bilmir... Dərd məni götürdü, başım xarab oldu...

Qaliblərə mükafatların təqdimatı zamanı İcra başçısı giriş nitqində dedi ki, "Mən təəssüf edirəm, jurnalistlər daim tərif yazar, heç olmasa tənqidə də yer verin..." və s. Sonra tək-tük çıxışlar oldu. Mən də çıxış etdim. Dedim, "cənab başçı, sağ olun ki, nəhayət, tənqid yazılara dəyər verilir. Mən bilmirəm hansı nominasiyaya layiq görülmüşəm, amma sizin çıxışdan sonra belə başa düşürəm ki, yazım birinci yerə layiqdir. Çünkü mən Zığ gölünün vəziyyətini araşdırmışam, Prezident bərpasına 2 milyon manat pul ayırib, amma...".

Başçı və ətrafindakı sədarət qurcalaxlandı... Sonra təqdimat başladı... Məlum oldu ki, bir ay apardığım araşdırımlar nəticəsində yazılın yazım (Prezidentin ayırdığı 2 milyon manatı yeyənlər rəsmi orqanlara hesabat vermişdilər ki, guya Zığ gölündə artıq asetrin balıqları yallı gedir, nərə balıqları isə sahildə düzülüb piket keçirib göl sahibinin istefasını tələb edirlər ki...) həvəsləndirici mükafata layiq görülüb. Mükafatın diplomunu və içində pul olan zərfi mənə Suraxanı RPİ-nin rəisi təqdim etdi (təsəvvür edin, Vüqar Səfərli "qayınana" sözünü düzgün yaza bilməyənlərə fəxri yerlər paylamışdı...). Mən zərfi alıb zala xitabən dedim ki, Vüqar Səfərli, ey 1-ci, 2-ci və 3-cü yerə layiq görülənlər, sizlər həmişə fəxri yer tutursunuz... Amma bilin ki, aranızda çörək almağa

pulu olmayan həmkarlarınız da var... Mən bu zərfin içində nə qədər pul olduğunu bilmirəm, amma bunu həyat yoldaşının məzarının üstünü bir aydır götürə bilməyən jurnalist həmkarım Qələndər Xaçınçaylıya təqdim edirəm...". Və bu zaman zalda bir uğultu qopdu, hamı ah çəkdi... Vüqar Səfərli dözməyib dedi: "Asif müəllim, bunu sonra da verə bilərdiniz...". Dedim, yox, mən bunu Qələndərə görə etmədim, mən bunu daim layiq olmadan mükafat alan ehtiyacsızlara dərs olsun deyə etdim...

Tədbirdən sonra Qələndər mənimlə birgə (maşında)

"Azərbaycan" nəşriyyatına kimi gəldi. İnanın, işə gələnə kimi ağladı, sakitləşə bilmirdi... Axırda yolda maşını saxlayıb dedim, ə, bir dayan, noolub, Ağdam gedib, Şuşa batıb, Xocalı işğal olunub, Laçın yağmalanıb, Kəlbəcər yanıb???

Üzümə baxdı... Köynəyinin qolu ilə gözünü silib, "Səni verənə şükür!" deyib gülümsədi, toxladı, özünə gəldi... Sonra "Qağa, mən ayrı şeyi yox eyyy, Ağdamı ağlayıram... Ağdam yerində olsayıdı belə olardım ki?!", - dedi...

Amma mən özümə gələ bilmirəm... Ta o vaxtdan... Çünkü nə Şuşa var, nə Ağdam... nə də Qarabağı, Ağdamı ağlayan Qələndər!

Asif Mərzil

“Təzadlar” qəzetinin baş redaktoru.

Mənbə:

<http://www.tezadlar.az/index.php?newsid=60766>

“COVID – 19” LA MÜBARİZƏ

Qələndər Xaçınçaylının diqqətə ehtiyacı var

(Qələndər...)

**Haqqında söhbət açacağım insan çoxumuzun yaxşı tanıdığı
tanınmış şair-publisist, fədakar jurnalist Qələndər
Xaçınçaylıdır.**

Onun hal-hazırda olduqca ağır vəziyyətdə olan səhhəti və bu vəziyyətinə olan laqeyd münasibət barəsində olacaq. Öncə nəzərinizə çatdırırm ki, bütün təhsil pillələrində təhsilini fərqlənmə ilə başa vuran Qələndər Xaçınçaylı əmək fəaliyyətinə də məhz xarakterinə uyğun bir yerdə, şəraitdə başlamışdır.

Ötən əsrin 80-ci illərindən Neft Daşlarında əmək fəaliyyətinə başlayan Qələndər Xaçınçaylı (Əhmədov Qələndər İsləm oğlu) tez bir zamanda açıq sözlü, iti qələm sahibi kimi tanınır. Zəhmətkeş tribunalarda odlu-alovlu çıxışları ilə seçilməyə başlayır. Qısa zamanda imzasını tanıtmaqla bərabər, şəkilləri o dövrün ən məşhur mətbü orqanlarının birinci səhifələrində yer alır, yazılarının sərlövhələri manşetlərə çıxarılır...

Quruluş, əsr dəyişsə də, sənətini, əqidəsini bütün məhrumiyyətlərə rəgmən dəyişməyən Qələndər Xaçınçaylı bir jurnalist-reportyor, araşdırmaçı-yazar kimi daim xəbərin ön cəbhəsində, ən qarışiq, müəmmalı, təlatümlü mövqelərində əlində qələm savaşaraq, həmişə şəraiti düzgün qiymətləndirərək, vəziyyətdən qalib çıxmışı bacarıb. Qeyd etdiyim kimi, onun bu fədakarlığı və peşəkarlığı yüksək qiymətləndirilərək "Tərəqqi" medalı ilə mükafatlandırılıb.

Bir qeydi də nəzərinizə çatdırırm ki, uzun illər bu sahədə fəaliyyət göstərsə də, evsiz olmasına baxmayaraq, dəfələrlə mənzili olmayan jurnalistlərə ev paylanması həmişə siyahıdan kənarda qalıb. Bir gün onun da yada düşəcəyini, nəhayət, qohum-qardaş siğnağından öz evinə köçəcəyi günü səbirsizliklə gözləyirdi.

Hal-hazırda Qələndər Xaçınçaylı "Yeni Klinik Mərkəz"də müalicə olunur. Vəziyyəti ağır olaraq qalır. 5 avqust tarixindən xəstəxana şəraitində müalicə olunur. Əsas məsələyə keçməmişdən əvvəl gəlin onu daha yaxından tanıyaq:

Qələndər Xaçınçaylı haqqında

Qarabağın gözəl guşələrinin birində - Ağdamda doğulub boy-a-başa çatan Qələndər Xaçınçaylı Azərbaycan Yaziçılar Birliyinin (AYB) və Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin (AJB) üzvü, tədqiqatçı-jurnalist, tanınmış şair – yazıçı, publisistdir... 1981-ci ildən mətbuatda müntəzəm olaraq şeir və məqalələrlə çıxış edir. Şeirləri "Ədəbiyyat və incəsənət", "Kommunist", "Bakı", "Savalan", "Azərbaycan pioneri", "Fəryad", "Meydan", "Səs", "Gələcək gün", "Ədalət", "Təzadalar" qəzetlərində, "Azərbaycan", "Ulduz", "Müxbir", "Kənd həyatı", "Göyərcin", "Pioner" jurnallarında ardıcıl olaraq çap edilib. Həmçinin, "Gənclik" nəşriyyatının "almanax"larında əsərləri oxuculara təqdim olunub.

Onun ilk kitabı "Qarabağın aqlar gözü" (1998) adlanır. İndiyənə qədər Qələndər Xaçınçaylının bir-birinin ardınca "Qarabağa gedən yollar" (2000), "Dünya mənim söz qalamdır" (2004), "Dərd ürəyimdə mamır bağlayıb" (2006), "Qeyrət qalası" (2007), "Yaza tələsən çiçək" (2008), "El ağısaqqalı" – publisistika (2008), "Şərəfli ömür" – (publisistika, 2009), "İkinci ömrümü yaşayıram" (2011), "Gözləmə" (2012), "Ömür mənalı keçəndə" (2012) şeir və poemalardan ibarət kitabları nəşr olunub. İlk nəşr əsəri olan və 20 Yanvar, Qarabağ müharibəsi qəhrəmanlarından bəhs edən çox maraqlı "Güllə işığında" povesti çap olunub. Onun kitablarının adlarından da göründüyü kimi, Qələndər Xaçınçaylı bütün yaradıcılığını Qarabağ müstəvisində, vətənpərvərlik və mübarizlik çevrəsində toplayır.

Qeyd etdiyim kimi, vəziyyəti ağır olaraq qalır. Tənəffüsü, danışışı çətin olsa da, anlaqlıdır. Qısa telefon əlaqəsi zamını kiminlə danışdığını bilir. Fədakar jurnalisti ən çox üzən isə səhətinin ağır olması deyil, ona olan laqeyd münasibətdir. Bu yerdə nəzərinizə çatdırım ki, heç kim bu bələdan siğortalanmayıb və sabah bizlər də bu laqeyd münasibətlə üzləşə bilərik. Qələndər Xaçınçaylı "Təzadalar" qəzetinin baş redaktoru Asif Mərziliyə və dəyərli ziyanlılarımız Əflatun Amaşova, Aqil Abbasə təşəkkürlərini bildirməklə yanaşı, üzv olduğu ali qurumların, eymi zamanda əməkdaşı olduğu mətbu orqanın rəhbərliyindən və kollektivindən narazlığını dilə gətirdi.

Məncə də laqeyidlik, dolayısı ilə söz yarası daha ağırdır. Bu o vaxt daha pis olur ki, hər şey öz əlində ola – bir növ bulaq başında susuz qalmaq kimi. Ya da bu vəziyyətə adətən belə deyirlər: - "... ə, filankəsi boş ver,

ondan qışda qar da almaq olmaz...”.

Nə bilim, vallah, maraqlı dünyada yaşayırıq, hər şey göz qabağında olsada, baş verənlərdən çox az adam ibrət götürür. Sonda əlaqədar qurumları və şəxsləri Qələndər Xaçınçayı timsalında ehtiyacı olan hər kəsə yardımçı olmağa, diqqət göstərməyə çağırırıq. Qələndər Xaçınçaylıya Böyük Allahdan şəfa diləyir, tezliklə sağalıb yenidən sözün ön cəbhəsindəki savaş meydanında olan mövqeyinə dönməsini arzu edirik. Və ümud edirik ki, bu dəfə jurnalistlərə ev paylananda o da sevinəcək. Ömrünün ahil çäğlərini öz evində rahat yaşa, nəvələri gələndə ürəkli onlarla oynaya, istəsə Dənizkənarı Bulvara gəzməyə apara biləcək. İnşəAllah!

**Zaur Ustac,
şair-publisist**

Mənbələr:

<http://www.tezadlar.az/index.php?newsid=60332>

<https://www.adalet.az/w194356/qelender-xachinchaylinin-diqqet-ve-qaygiya-ehtiyaci-var-194356>

https://525.az/site/?name=xeber&news_id=147594#gsc.tab=0

Qələndər Xaçınçaylının vəziyyəti necədir? *(Xəstəxanadan xəbərlər...)*

Tanınmış yazıçı-publisist və qəzetimizin keçmiş şöbə müdürü Qələndər Xaçınçaylı 10 günə yaxındır ki, koronavirusa yoluxub. Təbii ki, bu həm Qələndərin yaxınlarını, həm də həmkarlarını bərk narahat edir.

Onu da qeyd edim ki, Qələndərin bir qardaşı Ağdamda döyüşlərdə şəhid olub və onun ailəsini də Qələndər saxlayır. Ötən illərdə həyat yoldaşı da xərçəngdən vəfat edib. Yəni faciə yaşayan bir insandı. Allah onu növbəti faciədən qorusun.

Qələm dostumuz haqqında son məlumatı vermək istəyirəm. Hazırda Yeni Klinik Xəstəxanada müalicə olunur. Vəziyyəti ağırdı, amma ümidvericidir. Həkimləri ilə əlaqə saxlayırıq, bildirirlər ki, vəziyyəti stabilid, əgər belə davam edərsə 10 güne kritik haldan çıxacaq, yəni sağalacaq. Fürsətdən istifadə edib Qələndər Xaçınçaylıının səhhətini diqqətində saxlayan millət vəkili, doktor Rəşad Mahmudova və Yeni Klinik Xəstəxananın həkimi, bilavasitə Qələndərin müalicəsi ilə məşğul olan doktor Kəmale xanıma həm qəzetimiz adından, həm də jurnalist həmkarlarımız adından təşəkkürümüzü bildiririk.

Mənbə:

<https://www.adalet.az/w194380/qelender-xachinchaylinin-veziyyeti-necedi194380>

Qələndər Xaçınçaylıdan xoş xəbər var

(Xəstəxanadan xəbərlər...)

«Şair-jurnalist Qələndər Xaçınçayının vəziyyəti yaxşılaşır. Mənə bir neçə dəqiqə əvvəl TƏBİB-dən gələn mesajda əlavə olaraq bildirilir ki, iki gündür müsbət dinamika davam edir, jurnalistin səhhətindəki problem aradan qaldırılır...».

Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov «Təzadlar»a bunları söylədi. O, qeyd etdi ki, hər gün TƏBİB-lə əlaqə saxlayır və Qələndər Xaçınçayının səhhəti ilə maraqlanır: «...Həkimlər bütün xəstələrə olduğu kimi, jurnalistə də əllərindən gələni edirlər ki, tezliklə evinə yola salınsın. İnanıram ki, tezliklə səhhətindəki problemlər aradan qaldırılacaq, o, həmkarlarının arasında olacaq...»

Xatırladırıq ki, şair-jurnalist Qələndər Xaçınçaylı hazırda «Yeni Klinik Mərkəz»də müalicə alır.

Eldar Əzizli

Mənbə:

<http://www.tezadlar.az/index.php?newsid=60393>

Qələndər Xaçınçaylıının səhhəti barədə

(Xəstəxanadan xəbərlər...)

Salam, Dostlar! Bilirəm ki, çoxunuz bizim kimi jurnalistikamızın əsil müsəlləhə əsgəri olaraq tanıdığımız şair-publisit, fədakar jurnalist Qələndər Xaçınçaylıının səhhəti, son durumu ilə maraqlanır və narahatlıq hissi keçirirsiniz. Nəzərinizə çatdırım ki, bu gün səhərə olan məlumt belədir. Koronavirusdan “Yeni Klinika” Tibb Mərkəzində müalicə alan şairin vəziyyəti orta-ağır olaraq qalır. Ümidverici məqam ondan ibarətdir ki, xəstənin oqrqanizmi müalicəyə müsbətyönümlü adekvat cavab verir və müalicəyə yatılmışdır. Yerdə yaxşı insanların köməyi və həkimlərin səyi, göydə Böyük Allahın izni ilə inşallah Qələndər müəllimin tezliklə sağalıb, işinin başına dönəcəyi günü səbirsizliklə gözləyir!!!

Bu arada nəzərinizə çatdırım ki, şairin qələm dostlarının son günlər mətbuatda yer alan haqqlı narahatlıq dolu çəqriş-müraciətlərinə ilk reaksiya *Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputati, Azərbaycanın əməkdar jurnalisti, Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının üzvü (1986-ci ildən), mətbuatdan və mavi ekranlardan bütün həssas məqamlarda statusundan asılı olmayaraq xalqını hər bir nümayəndəsinin yanında olan, madii və mənəvi dayaq duran, hər bir xirdə probleminə belə yüksək həssaslıqla reaksiya verən, “Batman qılinc”in, “Dolu”nun müəllifi, sevimli yazarımız cənab Aqil Abbasdan* geldi. Hörmətli deputatımız Qələndər Xaçınçaylıının səhhəti, hal-hazırkı vəziyyəti ilə maraqlanmış, müalicə həkimləri ilə əlaqə saxlamış, ona verilən məlumatata görə hələlik bütün vacib, həyati əhəmiyyətli tədbirlər görülmüşdür. Hər şey nəzarət altındadır...

Belə operativ yanaşmaya və vacib təcili tədbirlərin görülməsinə görə Qələndər Xaçınçaylıının qələm dostları, onun sağlıq durumu ilə bağlı narahatlıq keçirən silahdaşları, yaxınları adından Aqil müəllimə təşəkkürümüzü bildirir, həmişəki kimi

yenə həssas məqamda yanımızda olduğuna görə rəğbətimizi və minnətdarlığımızı çatdırırıq! Sağ olun, Aqil müəllim! Allah Sizdən razı olsun! Allah Sizi qorusun!

**Zaur Ustac,
şair-publisist**

Mənbələr:

<https://ilkxeber.org/q%C9%99I%C9%99nd%C9%99r-xacincaylinin-s%C9%99hh%C9%99ti-bar%C9%99d%C9%99/>

<https://yazarlarsite.wordpress.com/category/q%C9%99I%C9%99nd%C9%99r-xacincayli/>

ÖLÜM XƏBƏRİ

Qələndər Xaçınçaylı vəfat edib

(Nekroloq)

"Həftə içi" qəzetinin əməkdaşı, jurnalist Qələndər Xaçınçaylı koronavirus xəstəliyindən müalicə aldığı xəstəxanada vəfat edib.

Qələndər İslam oğlu Əhmədov (Qələndər Xaçınçaylı) 1958-ci il aprel ayının 15-də Ağdam rayonunun Qalayçılar kəndində anadan olub. 1975-1983-cü illərdə S.M.Kirov adına Azərbaycan Dövlət Universitetində təhsil alıb. Azərbaycanın müstəqilliyi, eləcə də, düşmən tapdağı altında olan Qarabağ, vətənpərvərlik mövzularında hazırladığı bədii-publisist yazılar ayrı-ayrı vaxtlarda çalışdığı "Həftə içi" qəzeti ilə bərabər, "525-ci qəzet", "Xalq qəzeti", "Respublika", "Ədalət", "Fəryad", "Ordu" və digər mətbu orqanlarında dərc olunub.

1992-ci ildən "Fəryad" qəzetində jurnalist kimi fəaliyyətə başlayıb. Ayrı-ayrı mətbu orqanlarında şöbə müdürü, redaktor kimi fəaliyyət göstərib.

2006-ci ildən "Həftə içi" qəzetində müxbir vəzifəsində çalışıb. 2015-ci ildə Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Tərəqqi medali"na layiq görüllüb. Eləcə də, bədii yaradıcılığına görə 2016-2017-ci ildə "Prezident" təqaüdü alıb.

Azərbaycan Yazıcıları Birliyinin ve Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü idi. Bu günə qədər 13 bədii-publisist "Qarabağın ağlar gözü" (1998), "Qarabağa gedən yollar" (2000), "Dünya mənim söz qalamdır" (2004), "Dərd ürəyimdə mamır bağlayıb" (2006), "Qeyrət qalası" (2007), "Yaza tələsən çiçək" (2008), "İkinci ömrümü yaşayıram" (2012), "Ömür mənali keçəndə" (2016), "El aqsaaqqalı" (2006), Şərəfli ömür" (2009), "Güllə işığında" (2018), "Dəyişmirik" (2019) kitablarının müəllifidir. "Xocalı" soyqırımından bəhs edən "Didərgin" adlı povesti isə çapa hazırlanırdı.

Allah rəhmət etsin!

Mənbə:

http://525.az/site/?name=xeber&news_id=148193#gsc.tab=0

"Həftə içi" qəzetinin əməkdaşı Qələndər Xaçınçaylı koronavirus səbəbindən vəfat edib

(*Nekroloq*)

"Həftə içi" qəzetinin əməkdaşı, jurnalist Qələndər Xaçınçaylı koronavirus səbəbindən müalicə alındığı xəstəxanada vəfat edib.

Qeyd edək ki, Qələndər İslam oğlu Əhmədov (Qələndər Xaçınçaylı) 1958-ci il aprel ayının 15-də Ağdam rayonunun Qalayçılar kəndində anadan olub. 1975-1983-cü illərdə S.M. Kirov adına Azərbaycan Dövlət Universitetində təhsil alıb. Azərbaycanın müstəqilliyi, eləcə də, düşmən tapdağı altında olan Qarabağ, vətənpərvərlik mövzularında hazırladığı bədii-publisist yazılar ayrı-ayrı vaxtlarda çalışdığı "Həftə içi" qəzeti ilə bərabər, "Xalq", "Respublika", "525"-ci qəzet", "Ədalət", "Fəryad", "Ordu" və eləcə də digər aparıcı mətbu orgalarında dərc olunub.

1992-ci ildən "Fəryad" qəzetində jurnalist kimi fəaliyyətə başlayıb. Ayrı-ayrı mətbu orgalarında şöbə müdürü, redaktor kimi fəaliyyət göstərib.

2006-ci ildən "Həftə içi" qəzetində müxbir vəzifəsində çalışıb. 2015-ci ildə Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Tərəqqi medalı"na layiq görülüb. Eləcə də, bədii yaradıcılığına görə 2016-2017-ci ildə "Prezident" təqaüdü alıb.

Azərbaycan Yazarları Birliyinin və Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü idi. Bu günə qədər 13 bədii-publisist «Qarabağın ağlar gözü»(1998), Qarabağa gedən yollar" (2000), Dünya

mənim söz qalamdır"(2004), "Dərd ürəyimdə mamır bağlayıb"(2006), "Qeyrət qalası"(2007), "Yaza tələsən çiçək"(2008), "İkinci ömrümü yaşayıram"(2012), "Ömür mənalı keçəndə"(2016), "El ağsaqqalı(2006)". Şərəfli ömür (2009)", "Güllə işığında(2018), "Dəyişmirik" (2019) kitablarının müəllifidir. "Xocalı" soyqırımından bəhs edən "Didərgin" adlı povesti isə çapa hazırlanırdı.

"Həftə içi" qəzetinin təsisçisi və baş redaktoru Sevinc Seyidova və həmkarları Qələndər Xacınçaylının ailə üzvülərinə, yaxınlarına dərin hüznlə baş sağlığı verirlər.

Allah rəhmət etsin! Ruhu şad olsun!

Mənbə:

<http://hafta.az/-hefte-ici-qezetinin-emekdasi-geleder-xacincayli-koronavirus-sebebinden-vefat-edib-285776-xeber.html>

Qələndər Xaçınçaylının xəstəlik (COVID - 19) səbəbi ilə vəfat etməsi ilə əlaqədar elektron KİV-də getmiş getmiş xəbərlər barəsində mənbələr:

<http://www.tezadlar.az/index.php?newsid=60714>

<https://yazarlaraz.wordpress.com/2020/08/25/25-08-2020-q-x/>

<https://axar.az/news/hadise/494331.html>

<https://redaktor.az/news/press/150446-qelender-xacincayli-vefat-etdi>

<https://azpost.info/h%C9%99ft%C9%99-iciq%C9%99zetinin-%C9%99m%C9%99kdasi-sair-q%C9%991%C9%99nd%C9%99r-xacincayli-v%C9%99fat-edib/>

<https://report.az/media-xeber/azerbaycanda-daha-bir-jurnalist-koronavirusdan-vefat-etdi/>

<https://modern.az/az/news/253154>

<https://qazet.az/society/health/161753/>

<https://www.aznews.az/news/society/259838.html>

https://qaziler.az/news.php?id=87430#.X4_xRtUzbDc

<http://dogruxeber.az/sosial/26521-qlndr-xanayl-vfat-etdi.html>

<http://istipress.com/sosial/25-08-2020/taninmis-jurnalist-koronavirusdan-dunyasini-deyisdi>

<http://pia.az/azerbaycanda-daha-bir-jurnalist-koronavirusdan-vefat-etdi%C2%A0-359373-xeber.html>

<https://www.yeniavaz.com/az/news/index/146472/ayb-uzvu-jurnalist-koronavirusdan-vefat-etdi>

Və başqa orqanlarda bu qəbildən olan çoxsaylı məlumatlar yer almışdır. Bütün diqqət göstərən orqan və təşkilatlara Qələndər Xaçınçayının doğmaları, yaxınları və onu sevənlər adından çox sağ olun deyir, minnətdarlığımızı bildiririk. Allah Qələndər müəllimə rəhmət eləsin ... Ruhu şad olsun... Amin...

Yazarlar.az

SON SÖZ

Aqil Abbas Qələndərdən yazdı

(“Səni verənə şükür”)

Bir insan bir ömürdə nə qədər faciələr yaşaya bilər? Qələndər Xaçınçaylı yaşıdı! 93-cü ildə doğma yurd-yuvası viran oldu. Min bir müsibətlə, əziyyətlə atasının tikdiyi ev-eşik ermənilər tərəfindən yandırıldı. Savaş başlayandan qardaşı Səməndər əlinə silah götürüb Vətən uğrunda vuruşdu ve şəhid oldu. Ailə bütünlükə perik düşdü. Qardaşının ailəsi də, övladları da Qələndərə əmanət qaldı. Jurnalist idi də, 300-400 manata işləyirdi. Bəzən öz balaları ac qalırdı, amma qardaşının balalarını ac qoymazdı.

Sonra üçüncü faciə. Həyat yoldaşı xərçəngə tutuldu. Uzun zamanlar xanımını xilas etmək üçün çarşıdı. Dərmanlar da çox baha, nə pul tapa bilirdi, nə də çatdırıa bilirdi. Şükürlər ki, dostlar da darda qoymurdu. Niyə adını çəkməyək ey, qoy görsünlər dünyada yaxşı insanlar var. Məsələni millət vəkili, dostum Cavanşir Feyziyevə danışdım və Cavanşir müəllim ən bahalı dərmanları belə xaricdən gətirdirdi və pulunu da öz cibindən ödəyirdi. Qələndər deyirdi, bu yaxşılığın əvəzini nə təhər çıxacam? Amma xərçəng öz işini gördü, xanımı...

Balaları yetim qaldı. Belə bir söz var, uşaq atadan yox, anadan yetim qalar. Anadan yetim qalan balalarına tək atalıq yox, həm də analıq elədi. Adam bir ailəni saxlaya bilmir, amma Qələndərin üstündə iki ailə vardi.

Və bu namərd koronavirus yaxaladı Qələndəri. Mənə ağlaya-ağlaya zəng eləmişdi:

- Əmoğlu, qoyma ölüm.

Kolanılar həmişə bir-birlərinə «əmoğlu» deyərlər.

Eh, Qələndər, əmioğlu Allahın bacısı oğlu deyildi. Millet vəkili Rəşad doktor, Yeni Klinikənin doktoru Kəmalə xanım və bütün tibbi personal çox çalışdı, amma... Amma xilas etmək mümkün olmadı. Onun

ölümündə özümü də günahkar sayıram, niyə xilas edə bilmədim
Qələndəri?

Xaçın çayının sahilində doğulmuşdu bu Kolanı balası. Özü də Xaçın
çayı kimi saf, dupduru və təmiz idi.

Tez-tez gələrdi redaksiyaya, yanına. Hər dəfə də məni görəndə
deyərdi:

- Əşि, səni verənə şükür.

Eh, Qələndər, şükür elədiyin məni verən səni qormadı.

Bu da belə bir taledi, yaşadın! Əgər bunun adına yaşamaq deyirlərsə...

Aqil Abbas

“Şöhrət” ordenli Əməkdar Jurnalist, Millət Vəkili.

Mənbə:

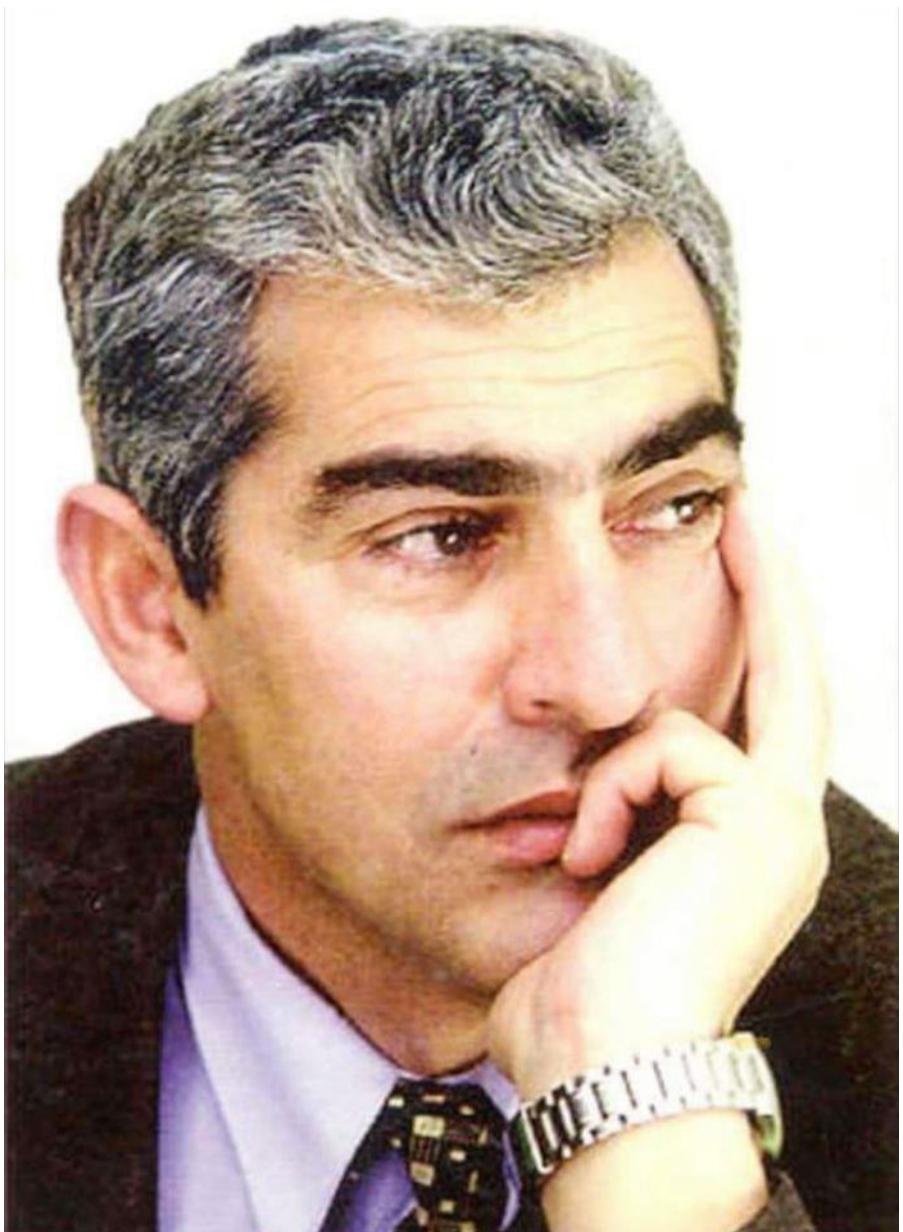
[https://www.adalet.az/w195126/ AQ%c4%b0L ABB
AS_Q%c6%8fL%c6%8fND%c6%8fRD%c6%8fN YA
ZDI](https://www.adalet.az/w195126/)

QISA ARAYIŞ

Qələndər Xaçınçaylı (Əhmədov Qələndər İslam) 15 aprel 1958-ci ildə Ağdam rayonu, Qalayçılar kəndində anadan olub. Qələndər Xaçınçaylı — Azərbaycan Yazarılarının (AYB) və Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin (AJB) üzvü, tədqiqatçı-jurnalist, tanınmış şair — yazıçı, publisistdir. 1981-ci ildən mətbuatda müntəzəm olaraq şeir və məqalələrlə çıxış edir. Şeirləri "Ədəbiyyat və incəsənət", "Kommunist", "Bakı", "Savalan", "Azərbaycan pioneri", "Fəryad", "Meydan", "Səs", "Gələcək gün", "Ədalət", "Təzadalar" qəzetlərində, "Azərbaycan", "Ulduz", "Müxbir", "Kənd həyatı", "Göyərçin", "Pioner" jurnallarında ardıcıl olaraq çap edilib. 1981-ci ildən, 2020-ci ilə dək mətbuat sahəsində fəaliyyət göstərən yazarın, son iş yeri "Həftə içi" qəzeti olub. 5 avqust 2020-ci ildə elə iş başında xəstələnib və dərhal xəstəxanaya yerləşdirilib. Həkimlərin ciddi cəhdinə baxmayaraq, Qələndər Xaçınçaylı 25 avqust 2020-ci ildə koronavirusdan müalicə olunduğu Yeni Klinika Tibb Mərkəzində vəfat emiş və Bakı şəhərində dəfn olunmuşdur.

Yazarın saysız hesabsız mətbuat məqalələri ilə bərabər şeir, povest və publisistikadan ibarət irsi dünya durduqca onu yaşadacaq. Onun ilk kitabı "Qarabağın ağrılar gözü" (1998) adlanır. Kitabın tərtibçisi, redaktoru və "Gənc şairin ilk kitabı və ilk söz" öz sözünün müəllifi tanınmış ədəbiyyatşunas alim, professor Qurban Bayramov (ədəbiyyatşunas-tənqidçi) olmuş və bu istedadlı gəncə uğur diləmişdir. Sonra Qələndərin bir-birinin arasında "Qarabağa gedən yollar" (2000), "Dünya mənim söz qalamdır" (2004), "Dərd ürəyimdə mamır bağlayıb" (2006), "Qeyrət qalası" (2007), "Yaza tələsən çiçək" (2008), "El ağsaqqalı" — publisistika (2008), "Şərəfli ömür" — (publisistika, 2009), "İkinci ömrümü yaşayıram" (2011), "Gözləmə" (2012), Əməkdar Mədəniyyət İşçisi Şahin Qasımovun ömür yolu haqqında "Ömür mənalı keçəndə" (2012) şeir və poemalardan ibarət kitabları nəşr olunmuş, 20 Yanvar, Qarabağ müharibəsi qəhrəmanlarından bəhs edən çox maraqlı "Gülle işığında" povesti Qələndər Xaçınçaylının 60 illik yubileyində, "Dəyişmirik" (2019) kitabı isə 14 noyabr 2019 – cu ildə AYB "Nətəvan" klubunda oxucularına təqdim olunmuşdur. Hələlik son kitabı şair-publisist Zaur Ustacın həyat və yaradıcılığından bəhs edən "Taclı şair" (2020) olmuşdur. Gələcəkdə yazarın sağlığında nəşr olunmamış kitablarının çap olunması nəzərdə tutulur. Allah rəhmət eləsin... Ruhu şad olsun... Amin...

FOTOLAR

*Bir yarasan ürəyimdə,
Sinə dağım, Qarabağım!
Sən olmusan yad əlində,
Viran bağım, Qarabağım!*

**Professor Qurban Bayramov "Dəyişmirik" kitabının
təqdimatında çıxış edərkən. 14 noyabr 2019 – cu ildə Azərbaycan
Yazıcılar Birliyinin "Nətəvan" klubu.**

Şair-publisist Qələndər Xaçınçaylı "Dəyişmirik" kitabının təqdimatında. 14 noyabr 2019 – cu ildə Azərbaycan Yazarılar Birliyinin "Nətəvan" klubu.

MÜNDƏRİCAT

İthaf olunur.....	3
Qurban Bayramov (ön söz).....	4
Səməndər Məmmədov.....	15
Nicat Kolan.....	18
Əntiqə Rəşid.....	21
Səlim Əzimov.....	25
Ramiz Məmmədzadə.....	32
Akif Hüseynli.....	34
Azad Əliyev.....	40
Asif Mərzili.....	44
Zaur Ustac.....	47
Ədalat qəzeti.....	50
Eldar Əzizli.....	51
Zaur Ustac.....	52
525-ci qəzet.....	55
Həftə içi qəzeti.....	56
Yazarlar jurnalı.....	58
Aqil Abbas (Son söz).....	60
Qısa arayış.....	62
Fotolar.....	64
Mündəricat.....	69

“Yazarlar” jurnalı

Redaktor: Gülü.

Naşir: Xaqani.

Kitabın adı: “QƏLƏNDƏR” (*Qələndər Xaçınçaylı haqqında*)

Kitab “Yazarlar”ın kompüter mərkəzində yığılib.

Təşkilati dəstək: www.ustac.az (*Qeyri-kommersiya*)

Üzqabığının müəllifi: Tuncay.

Kompüterdə yığıdı: Gülü.

Texniki redaktor: Tuncay.

Çapa imzalandı: 20.10.2020.

*Kitab xeyriyyə məqsədi ilə nəşr olunur. Odur ki, heç bir
kommersiya marağı yoxdur və gəlir əldə olunması nəzərdə
tutulmamışdır. E-kitab hazırlanıb elektron kitabxanalara
yerləşdiriləcək.*

Müəllif hüquqları qanunlarla qorunur.

Sayı: 100 ədəd. (Elektron variantı var.)

Qiyməti: Pulsuz.

Əlaqə: zauryazar@mail.ru (+994)70-390-39-93

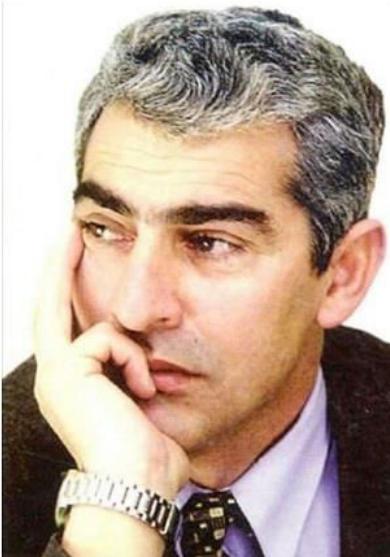
F/b:Zaur Ustac.

Kiatab “Red N Line MMC” – nin mətbəəsində çap olunub.

Tel.: (+994 12) 408 09 84

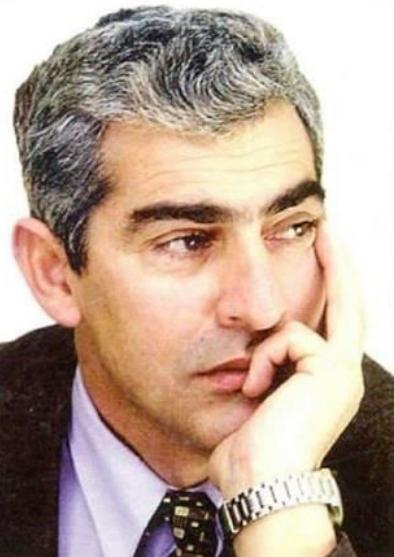
sayt:<http://www.rednline.az/>

YAZARLAR

"QƏLƏNDƏR"

YAZARLAR

"QƏLƏNDƏR"

(Qələndər Xacıncayıñ haqqında)

www.yazarlar.az

Üzqabığının müəllifi: Tuncay – Tuncay Mustafayev.